

DE TRE KJEDELEDD 2 16

ODD FELLOW ORDENENS MAGASIN • 94. ÅRGANG

Fra fellesnummer under avslutningen av Korfestivalen 2016.

NOFA-SYMPOSIET 2016 I KRISTIANSAND

SIDE 4–9

KORFESTIVALEN I SKIEN

SIDE 16–19

REISEBREV FRA «EN REISE TIL RØTTENE»

SIDE 22–25

REVITALISERING AV LEIREN

Aldri har vel leirens budskap og etikk vært mer aktuelt enn det er i vår tid. Revitaliseringen har også hatt som mål å gjøre leirarbeidet mer attraktivt for matriarkene og patriarkene. Arbeidet har hatt noen klare forutsetninger: For det første skal vi ikke røre våre leirritualer, men vi skal fordype oss i dem og gi dem fornyet dramatikk og mening. Et ritual er ikke en museumsgjenstand. Behandler vi ritualene som museums gjenstander, blir alt bare støv og død tradisjon. Ritualer er som skattkister som jevnlig må åpnes, forstås og settes ut i livet i hver nye generasjon. La meg trekke frem noe selvinnsynende. Livet, selv i Norge, var for bare 50 år siden ganske annerledes enn det er i dag. Går vi tilbake 100 eller 200 år, blir forskjellene enda større. Men leirens budskap er hele tiden det samme. Ritualene var de samme nesten helt tilbake fra 6. juli 1827. Leirens verdier er tidløse, men samfunnet er i forandring. Dette betyr at våre verdier må forstås og tolkes inn i den samtid vi lever i. Å forstå og tolke leirritualene – eller ritualer i det hele tatt – er ikke et engangsarbeid, men en kontinuerlig prosess. Vår utfordring har vært å skape en dramaturgi til leirritualene som både gjør dem forståelige og troverdige. Gjennom dette fornyingsarbeidet er målet at patriarker og matriarker skal få en innsikt og forståelse for leirens egenart og som skal gi den enkelte en etisk ballast som trengs for å leve et etisk reflektert liv i 2016 og i årene fremover. Sagt med andre ord – for å sitere Albert Schweitzer; «Finn veien til deg selv, og vær deg selv! Tenk fritt og ubundet, se virkeligheten åpent og uredt i øynene, innrøm egen svakhet og svikt, men gi ikke opp! Gi aldri opp troen på livsverdier som skal være ukrenkelige! Sett all din kraft inn på å leve ditt eget liv i ånd og sannhet, og i godhet mot alle!»

*Med patriarkalsk hilsen i
Tro, Håp og Barmhjertighet*

Morten Buan
Stor Sire

Det har nå gjennom flere år blitt arbeidet med våre leirritualer. Nå trykkes det nye ritualbøker for både Rebekka- og Odd Fellow leire til bruk fra høstterminen av. For patriarkene er dette den største språklige revisjon gjennomført siden leirritualene ble oversatt til norsk omkring 1919. Det er for både matriarker og patriarker utarbeidet etiske refleksjoner til hver grad, for hjelp til å trenge inn i gradspillenes etiske perspektiver slik at medlemmene kan få inspirasjon til å tenke videre. Disse refleksjoner er utarbeidet av Stor Redaktør Kjell-Henrik Hendrichs som også har skrevet leirhistorikken som for første gang er tatt med i ritualer slik at leirens medlemmer kan få et innblikk i hvordan leiren har utviklet seg fra starten i 1827. Historikken gir også en god bakgrunn for å forstå det revitaliseringsarbeidet som har pågått i Norge i de siste år. Ikke minst se hvor viktig vedtaket på Storlogemøtet i 2014 var for å gi leiren den rituelle, dramaturgiske og etiske kraft som den opprinnelig hadde.

For spesielt å styrke leirens posisjon er det foruten å satse på kvalitet i leirslagningene viktig å fremheve og forstå leirens spesielle oppgave og egenart i Ordenssammenheng. Den skal for patriarkene og matriarkene oppleves som noe mer enn et logemøte, noe annerledes og noe som gir en ekstra dimensjon i ens Ordensliv. Det krever at leirslagningene blir noe egenartet og annerledes. Hva skal vi med to avdelinger i vår Orden?

Sagt på en moderne måte men helt i samsvar med James Lot Riddleys formuleringer:

- logens oppgave er å utvikle dannelsen av den enkelte bror og søster ved at de blir klar over hvem de er, og dernest hvem de vil bli.
- leirens oppgave er å danne reflekterte og verdiorienterte samfunnsmedlemmer som først blir klar over samfunnets mange farer, for dernest å bestemme seg for hvordan man vil møte dem.

INNHold 216

STOR SIRE HAR ORDET	2	THE RITUAL OF THE ORDER	34
INNHoldSFORTEGNELSE	3	STOR SIRE S TALE TIL SYMPOSIET 2016	36
NOFA-SYMPOSIET I KRISTIANSAND	4	NYTT NOFA I TRØNDELAG	38
OM STOR SIRE OLAF HALLAN	10	DSS REFLEKSJONER	39
70-ÅRS VETERANJUVEL I VESTERLEN	14	DAG VIRIK OM THOMAS WILDEY	40
SANGERFESTEN I SKIEN	16	STATISTIKK OG QUIZ	41
NORDISK STOR SIREMØTE	20	ODD FELLOW TORGET	42
REISEBREV FRA REISE TIL RØTTENE	22	ODD FELLOW UTSTYR	44
PRESENTASJON AV DISTRIKT 20 SØSTRE	26	REDAKTØRENS HJØRNE	46
PRESENTASJON AV DISTRIKT 20 BRØDRE	28	VIKTIGE TELEFONER	47
THE ORIGINS OF ODD FELLOW	30	FAKKELEN	48
LOGE NR. 73 NAMSEN 50 ÅR	32		

3
48

DET FJERDE SYMPOSIUM

ER GJENNOMFØRT I KRISTIANSAND

Fra 10. til 12. juni 2016 sto Kristiansand – i alle fall for alle Odd Fellows – i Norsk Odd Fellow Akademis tegn. 187 deltakere var samlet på Scandic Hotel Bystranda for å lytte til foredrag, for å samtale, til underholdning og refleksjoner. NOFA-symposiet er i ferd med å finne sin form. Og deltakerne gir uttrykk for at form og innhold gir en vesentlig inspirasjon til videre arbeid. NOFA er bare fem år gammelt. Det er oppsiktsvekkende hvor langt ut det allerede har nådd, og hvor mange som er blitt inspirert.

Det fjerde symposiet ble holdt i Kristiansand. Det første symposiet – det som la klare føringer for de kommende – ble holdt i Trondheim allerede i 2012. Det samlet 143 deltakere, noe som sprengte alle forventninger. Det andre symposiet ble lagt til Bergen i 2013 og samlet også 143 deltakere. I 2014 var det Storlogemøte på Sundvolden Hotell ved Tyrifjorden. I de årene hvor det holdes Storlogemøte, arrangeres det ikke NOFA-symposier. Det tredje symposiet ble arrangert i Ishavsbyen Tromsø i 2015 med 203 deltakere. I 2016 var turen kommet til Kristiansand med det fjerde symposium, og 187 Odd Fellows hadde satt seg stevne i Sørlandsbyen. De fire første symposiene er alle plassert langs den langstrakte norskekysten. Det femte symposium som kommer i dagene 16. til 18. juni 2017 er lagt til mjøsbyen Gjøvik.

HVEM DELTAR I SYMPOSIENE?

Det er selvfølgelig en liten kjerne som deltar i alle symposiene. Det er NOFAs Råd som nå består av elleve medlemmer med Preses i spissen. Dertil kommer Storlogens valgte og utnevnte embedsmenn. Ser man på deltakerlisten, vil man nok se at det er et tredvetalls medlemmer som ikke vil unnvære et eneste symposium, ganske enkelt fordi innholdet gir mening og inspirasjon til det daglige Ordensarbeid. Et økende antall er dem som

Stor Sire takker Hans Geelmuyden for hans tankevekkende foredrag.

blir tent på å delta i flere symposier etter at de har deltatt i ett. Det gir seg også selv at deltakelsen preges av hvor i landet symposiet ligger. I Trondheim kom mange fra midt-Norge. I Bergen kom det folk fra Vestlandet. I Kristiansand var det merkbart mange fra Sørlandet. Og i Tromsø kom det folk fra hele landet som ville benytte anledningen til å se Nord-Norge i all sin sommerlige prakt.

Til fremtidige symposier bør alle loger sender sine Overmestere slik at de kan få påfyll, nye tenkemodeller og inspirasjon til Ordensarbeidet. Det samme bør leirene gjøre, nemlig å

sende sin Hovedmatriarker og Hovedpatriarker. Norsk Odd Fellow Akademi er Ordensmessig forankret i leirinstitusjonene på den måten at man må ha alle tre leirgrader for å kunne bli medlem i NOFA. Det er interessant å se at stadig flere Overmestere, Hovedmatriarker og Hovedpatriarker deltar i symposiene. Det kan bli et Ordensminne for livet. Eks Storebedsmenn utgjør også et markant innslag blant deltakerne. For Overmestere, Hovedmatriarker og Hovedpatriarker bør de årlige symposiene bli årets viktigste ladestasjon når det gjelder Ordensmessig inspirasjon og påfyll.

OSIUM

Torhild Hundal takker Frode Thuen for foredraget og overrekker Symposiets akvarell.

Forsamlingen drøfter et av foredragene.

MEDLEMMER AV NORSK ODD FELLOW AKADEMI

De som har tredje grad i leiren og får godkjent et prosjekt i NOFA, kan søke om å bli medlem av Norsk Odd Fellow Akademi.

Medlemstallet i juni 2016 er 147, og består av følgende:

- DET AKADEMISKE RÅD 11 MEDLEMMER
- DE TO STOR MARSJALLER, STOR KAPELLANER OG STOR ARKIVAR 5 MEDLEMMER
- PROSJEKTMEDLEMMER 2012 13 MEDLEMMER
- PROSJEKTMEDLEMMER 2013 14 MEDLEMMER
- PROSJEKTMEDLEMMER 2014 42 MEDLEMMER
- PROSJEKTMEDLEMMER 2015 40 MEDLEMMER
- PROSJEKTMEDLEMMER 2016 (INNTIL JUNI) 27 MEDLEMMER
- TIL SAMMEN 147 MEDLEMMER

Som det vil fremgå, er det en økning i antall prosjekter som kommer inn fra hele landet. Dette er til stor inspirasjon og nytte i de Ordenshetene hvor prosjektene finner sted.

De som ikke blir opptatt som nye medlemmer i NOFA under symposiet, kan bli det i en leirslagning, fortrinnsvis i den leiren de er medlemmer av.

FREDAG 10. JUNI 2016

Symposiet startet tidlig ettermiddag på fredagen og var preget av visse faste former. Noe av det første som kom på plass var at Eks DSS Tom Schulz og Storrepresentant Torhild Hundal fikk i oppdrag å være ordstyrere for hele

symposiet. Når det kommer om lag 200 mennesker fra hele landet til en by, er det naturlig at kommunen hilser. Denne gang var det varaordfører Jørgen Kristiansen som representerte byen med en spennende Power Point-presentasjon om en dynamisk kommune – Kristiansand – som ønsket Norsk Odd Fellow Akademi hjertelig velkommen til byen.

Det første foredraget ble holdt av Hans Geelmuyden fra firmaet Geelmuyden Kiese. Geelmuyden hadde fått utfordringen med å kåsere om hvordan Odd Fellow Ordenen ser på seg selv og hvordan den kan oppfattes av utenforstående. Alle vet at vi som individer oppfatter oss selv annerledes enn vi blir oppfattet av andre. Det samme gjelder for organisasjoner, bedrifter og selvfølgelig også for Ordener. Hans Geelmuyden har nå i en tid hatt god kontakt med Odd Fellow Ordenen.

Det har gitt ham et innblikk både i å se hvordan Odd Fellow Ordenen oppfatter seg selv og hva den faktiske står for. Han viste til at det er et betydelig misforhold mellom alt det positive Ordenen står for og det noe gammelmodige, patriarkalske og utdaterte bildet som omgivelsene har av Ordenen. Dette utgjør en kraftig kommunikasjonsutfordring hvis Ordenen ønsker å meddele seg med sitt sanne «jeg» til det omgivende samfunn.

Etter foredraget ble det stilt en del spørsmål til Geelmuyden, og samtalen om foredraget fortsatte i gruppearbeidene på lørdag.

Neste foredrag var av professor i psykologi, Frode Thuen. Han hadde fått som tema: «Personlig dannelse – hva betyr det i vår tid?» Med henvisning til blant andre den tysk-amerikanske psykoanalytiker Erik H. Eriksons (1902-1994) modell for hvordan vi utvikler oss, kan vi fastslå at vi er under utvikling hele livet, men på noen forskjellige måter i de ulike faser av livet. Med erfaring fra klinisk arbeid viste Thuen til at vi har et livslangt utviklingsforløp, men at vi av forskjellige årsaker kan komme til å låses fast og ikke komme videre. Vi kan stagnere på et stadium eller i en livssituasjon.

Da trenger de fleste hjelp til å komme i gang igjen med sin gode utvikling. Dette er selvfølgelig komplekse samspill hvor det ikke finnes verken enkle spørsmål eller svar. En sperre for forståelsen av livslang utvikling – også personlighetsutvikling – er at man dyrker modeller som innebærer at du ikke skal, kan eller bør utvikle deg videre. Selv om få av oss trenger noen terapeutisk hjelp for å

Anne-Lise Halgunset holder etisk refleksjon.

DSS Selle Marie Hornvedt ønsker velkommen.

Møtelederne Torhild Hundal og Tom Schulz.

komme videre i livet, er det også åpenbart at vår forståelse av om vi skal være i utvikling eller ikke, vil påvirke oss. Thuen tok oss også inn i hjerneforskningen som viser hva som skiller mennesker fra dyr. De fleste primaters hjerner er ganske like når det gjelder grunnstruktur. Men når det gjelder mennesket, har vi en hjerne som nettopp gir stor mulighet for å utvikle oss i samspill med våre omgivelser, og gjennom hele livet. Foredraget ga impulser til forståelsen for utsagnet: «Livslang læring og utvikling»! Det er jo selve begrunnelsen for vårt Ordensvirke.

LØRDAG 11. JUNI 2016

Som seg hør og bør i en verdibærende Orden, startet lørdagen med en etisk refleksjon bestående av dikt og musikk. Dette ble fremført av Kapellan Anne-Lise Halgunset.

Derefter var det tid for presentasjon av de fire Agderdistriktene ved distriktenes fire Distrikts Stor Sirer. Til daglig er det de færreste som tenker på at Odd Fellow Norge er ganske stort og sammensatt med sine 350 Ordensenheter og om lag 22.500 medlemmer. Derfor gir det en god innsikt i de faktiske forhold når distriktsarbeidet blir presentert på denne måten som det ble gjort på i dette symposiet.

Et fast innslag i alle symposier er Preses' tale. I denne talen trekker Akademiets Preses opp både de lange og de aktuelle linjer.

Talen gjengis i sin helhet i dette nummer av De Tre Kjeleledd.

Britt-Eva Haaland holder foredrag.

Etter dette var det tid for det som gjerne omtales som de interne taler.

Først ut var Undermester i Rebekkaloge nr 65, Teresa, Britt Eva Haaland som hadde formulert temaet: «Hva kan Odd Fellow Ordenen gi til yngre medlemmer?»

Haaland startet sitt foredrag med å ta forsamlingen med på sin livssituasjon som mor, ektefelle og yrkesutøver. Livet er så fylt med oppgaver at det ikke er behov for særlig mer. Det er gjerne dette mange ser på når de skal vurdere rekrutteringen av yngre

medlemmer. Dette med å analysere «livsrommet» blir en feil innfallsvinkel til spørsmålet. Vi må heller reise spørsmålet om hva vi får igjen av vårt Ordensmedlemsskap. Hun reflekterte omkring dette i fire punkter. Det første er bevisstheten om hva alle våre aktiviteter gir og tar. Alle livsaktiviteter gir og tar, og påvirker forskjellige sider av vår personlighet. I et logemøte kan vi koble inn forhold som vi kobler ut andre steder. For det andre møter vi i Ordenen en utfordring på verdier som delvis er annerledes enn dem vi møter

Skuespillerne fra «Spillet om logemøtet» sammen med oversetter og tilrettelegger Tore Lund Andersen.

Michael Setsaas holder foredrag.

ellers i livet. For det tredje er logene en «motkultur» til det vi ellers møter i livet hvor vi stort sett bare omgir oss med mennesker på omtrent vår egen alder. Og for det fjerde lærer vi oss i Ordenen å være noe for andre.

Det andre foredraget lørdag ble holdt av psykiater og Ordensbror Michael Setsaas som dro oss med i et perspektiv på «Hverdagsetikk». Setsaas pekte på at de mange, små og store samlivsutfordringer som vi møter i samfunnet for øvrig, møter vi også i våre loger og leire. Vi er i logene for å

blir bedre, ikke fordi at vi er bedre. Og å forbedre oss kan vi gjøre på alle livets områder. Livet er en varig forbedringsprosess. Det gjelder vårt møte med hverandre, hvordan vi hilser på hverandre og hvordan vi oppfatter hverandre. Setsaas har en omfattende praksis som rettspsykiater. Han øste fra sin omfattende kliniske erfaring og satte disse erfaringene inn i en Ordenssammenheng, del til muntrasjon for forsamlingen, og dels til erkjennelse av at vi alle kan forbedre oss.

Etter foredragene ble forsamlingen

delt opp i 18 grupper. Gruppene hadde så om lag to timer til disposisjon for å samtale om dagens foredrag. Hver gruppe hadde en gruppeleder som skulle sørge for at gruppene holdt seg innenfor rammen av det som var temaet. Det ble to timers intens summing fra hver krok og krik i hotellet.

Etter dette gav Akademiets Sekretær, Eks DSS Odd Gulbrandsen, en bred status av hvordan Norsk Odd Fellow Akademiets styringsgrunnlag er, hvordan det arbeider, hvilke prosjekter som er kommet og hvilke som er avsluttet, og andre faktiske og statistiske opplysninger om Akademiets virksomhet.

Dagens arbeid ble avsluttet med et kåseri av tidligere redaktør i Agderposten, Stein Gauslaa, som kåserte om «Sørlandet». Forsamlingen fikk en sterk innføring i de særegne og mer eller mindre sjarmerende sidene ved sørlandet som type og Sørlandet som landsdel.

SØNDAG 12. JUNI 2016

Søndag er tiden for den rituelle delen av symposiet. Allerede til symposiet i Trondheim forelå et splitter nytt ritual til bruk ved de årlige symposiene. Ritualer er tredelt. Første del består av å fremføre og understreke Akademiets mer prinsipielle refleksjonsgrunnlag, og å presentere hva Akademiets målsettinger er. Den andre delen består i opptakelse av nye Akademimedlemmer. Denne gangen ble det opptatt 28 nye Akademimedlemmer. Den tredje

Før festmiddagen sang Wenche Hundtbedt Svindland i foajeen, akkompagnert av Earling Nikolaysen.

delen er at de nye medlemmene gir en kort presentasjon av de prosjektene de skal arbeide med.

Når det rituelle arbeidet er avsluttet, er også symposiet avsluttet, og alle vender tilbake til sine hjemsteder.

8
48

EN INNVIELSE FRA 1748

Et hvert symposium har sitt særpreg. Dette året hadde en skuespillergruppe satt opp en «situasjon» fra et logemøte i loge nr. 9 Aristarkus. Ritualet er kjent fra 1797. Det har elementer som vi finner i mange Ordener fra den tid, og er ikke ulikt den innvielsen vi er vitne til når vi ser Wolfgang Amadeus Mozarts eventyrlige opera: «Tryllefløyten». Møtet med en innvielse er denne gang noe forkortet, og Tore Besse Lund Andersen har lagt inn en fortellerstemme som oppsummerer en del lengre passasjer som for oss kanskje virker både snirklede, unødvendige og kanselliaktige. Forestillingen ble vist hele tre ganger slik at så godt som alle symposiedeltakerne fikk se den. Det er svært perspektivutvidende for Ordenmedlemmer å se hvordan et logemøte og en innvielse kunne ta seg ut for nærmere tre hundre år siden. Skuespillerne hadde tidssmessige drakter og respienden gav inntrykk av å være kommet som han var «fra mors liv». Spillet er en «historisk godbit» som med fordel kan spilles mange steder i Odd Fellow Norge.

DE KULTURELLE INNSLAG

Både fredag og lørdag hadde symposiet kulturelle musikkinnslag. Og det var unge musikere fra Kris-

NOFAs sekretær, Eks DSS Odd Gulbrandsen.

tiansand kulturskole som var engasjert til dette. Vi ble underholdt både med cellospill, klaverinnslag og sang.

Den yngste cellisten Ada Bråten Hansen spilte en sicilienne.

Den unge pianisten Synne Røldal spilte Scherzo og Sommerfugl av Edvard Grieg. Og en ung sanger, Marianne Høgetveit sang «Fordi jeg elsker deg» av Bjarte Hjelmeland og «Closest thing to crazy» av Mike Batt.

Og gjennom hele programmet krydret møtelederne overgangene med sitater fra sørlandsdikteren Gab-

riel Scott.

Fredag kveld var alle deltakerne samlet til en hyggekveld i Klubben hvor Eks OM Frank Ellefsen fra loge nr. 89 Skagerak og logekoret «Østre Gab» fra loge nr. 107 Torungen under ledere Per Jetlund Jørgensen underholdt hele kvelden med sanger, viser og shanties fra de syv hav.

Før festmiddagen lørdag kveld fylte UM Wenche Hunsbedt Svindland sammen med sin pianist, Earling Nikolaysen, den store foajeen i hotellet med sprudlende sang fra mange kanter

NOFAs råd, fra venstre Njål Tengs Abrahamsen, Espen Ruud, Sidsel Haldorsen, Anna Birgitte Bore, Kjell-Henrik Hendrichs, Morten Buan, Odd Gulbrandsen, Hanna-Kari Thue, Selle Marie Horntvedt, Turid Tuft og Lasse Hegge.

Frank Ellefsen og «Østre Gab» i ellevill dressur.

av verden. En feststemt og festkledd forsamling opplevde sang like sprudlende som vinen i glassene de sto med. Dette var en flott introduksjon til kveldens store taffel som ble stødig ledet av DSS Dag Runar Pedersen.

DE UTENLANDSKE GJESTENE

Det er både en interesse for og gjenvisitter mellom de nordiske lands forskjellige utformede akademier. Fra Danmark kom Eks Stor Sekretær Birgith Cordel som har gjestet flere symposier før. Fra Sverige kom Svenska Odd Fellow Akademins preses, Roy Tärneberg med sin kone Monica, og Ex 2:e Vice Stor Sire Jahn-Eric Pettersson, Ex Storskattmästare Jan Flodén, og Ex Övermästare Rolf Åhlman.

ARRANGØRENE

Å ha et opplegg for nærmere 200 mennesker i fire dager krever et stort apparat. Planlegging, gjennomføring og logistikk må sitte som et skudd, hvilket det også gjorde. Styregruppen har bestått av:

- Eks DSS Tom Schulz
- Eks DSS Ole-Johan Bay Gundersen
- Storrepresentant Inge Kongsbakk
- Sekretær Marit Olsen
- DSS Selle Marie Horntvedt, leder

Styregruppen har stått for alt det overordnede planleggingsarbeid, men også for det meste av detaljene.

Styregruppenes sekretær, Marit Olsen, har hatt med seg en sekretærgruppe som har stått for mye av det praktiske arrangementet når 200 mennesker skal strømme til hotellet i løpet av kort tid.

Mye skal ryddes og rigges. Dette arbeidet har vært ledet av Kåre Andersen som også sto for arbeidet med å pynte og gjøre Ordenshuset i Festningsgaten klar for forestillingen med «et gammelt logemøte fra 1748» og med inntrykk av en mengde mennesker.

Ansvarlig for det audiovisuelle opplegget, og pynting av seminarsalen hadde Inge Kongsbakk.

I tillegg var en rekke brødre og søstre fra distriktene i sving med stort og smått slik at hele arrangementet

gled knirkefritt. Fotografer for symposiet var Helge Haldorsen fra Grimstad og Gunnar Graff fra Tromsø.

REFLEKSJONER OM SYMPOSIETS BETYDNING

Hva betyr det at nærmere 700 Odd Fellows fra hele landet har vært samlet på fire symposier hvor sentrale Ordensutfordringer har vært satt under belysning og debatt? Vi kan raskt konstatere at dette har aldri skjedd i Odd Fellow Norge før. Norsk Odd Fellow Akademi er akkurat fem år når dette skrives. Dette er et svært kort tidsrom i en slik aktivitets liv. Noen har sagt det slik: «Vil du høste om ett år, skal du så korn. Vil du høste om fem år, skal du plante et epletre. Vil du høste for all fremtid, skal du drive med utdanning.»

NOFA er ikke noen hurtighøster, selv om det allerede er en rekke prosjekter som er ferdige. Det er også mer enn tusen medlemmer som har deltatt i NOFAs seminarer over hele landet.

Men den langsiktige virkningen av Akademiets arbeid vil komme i årene som ligger foran oss. Ordenens etiske fundament, rituelle arbeid, historiske forståelse, forberedelse på fremtiden og dyktiggjøring i ledelse vil kvalitets sikre det vi driver med slik at det blir levedyktig til stadig nye generasjoner.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

Olaf Hallan.

Signe Mohn.

10
48

Samuel Johnson.

Johan Middelthon.

Ingvald Haaland.

Harald Østreg.

Dagmar Halvorsen.

Gustav Eriksen.

OLAF HALLAN

ORDENENS FEMTE STOR SIRE

Når man begynner å lete i arkivene etter stoff om sentrale kvinner og menn i Odd Fellow Ordenen, er det lite å finne. Det er ofte sakene, og langt mindre personene, som har fått oppmerksomhet. Det som finnes av kildeskrifter er også ofte anonymisert slik at vi ikke kan finne hvem som er kilden til en rekke opplysninger. Når det gjelder Olav Hallan (1883-1957), har han en sønn, Sven Hallan, som har vært en meget aktiv Odd Fellow. Han har «De Tre Kjedeledd» hatt samtale med.

– Hvor kom Olav Hallan fra, Sven Hallan?

– Farfar kommer egentlig fra en stor slektsgård, gården Haland, ved Galleberg i Sande kommune, nord i Vestfold. Navnet kommer sannsynligvis fra en beskrivelse av «et område som heller nedover». Min farfar, Otto, drev kolonialforretning i Konnerudgata i Drammen sammen med min farmor, Karoline, som jeg tror var fra Kristiania. I Toldbodgaten på Strømsø siden i Drammen vokste far opp sammen med fire yngre søsken. Og i Drammen bodde han til han flyttet til Kristiania i 1907.

– Hva slags utdannelse fikk han på den tiden da?

– Som alle andre gikk han på datidens folkeskole, og etter det tok han midtelskolen og handelskole. Ut fra datidens tenkemåte var det vel en slik utdannelse som var den naturlige veien for en som så foran seg en løpebane med handelsvirksomhet.

Etter en kort tid på Drammen Jernstøperi og i trykkeriet og forlagshuset til Lycke i Drammen, dro han til Kristiania hvor han begynte med arbeid som han skulle drive med resten av livet.

– Hva ble hans hovedgjefte da?

– Da han kom til Kristiania, startet han opp i det store firmaet Moltzau som drev med emballasje av alle typer. Der var han vel fra 1907 til 1911. Da hadde han lært så mye at han ville starte egen virksomhet. Da var det nettopp med papir, emballasje og esker han hadde

sett en stor mulighet. Han takket nei til avansement hos Moltzau, og ble heller konkurrent i Apotekergaten 10, like ved der Oslo Tinghus ligger i dag.

Der ble deler av virksomheten i nesten 40 år. I 1940 bygget han sammen med andre et større industribygg i Malmøgaten 7 på Rodeløkka. Da fikk han også tittelen fabrikkieier, en tittel som ble brukt i de fleste sammenhengene. Og dette bygningskomplekset har vært i familiens eie frem til for få år siden. Hallan papirfabrikk ble jo etter hvert en av landets store leverandører av esker, emballasje og av finere etuier til gullsmidbransjen. Og firmaet Papirspion drev papirgjenvinning i stor stil. Det var mine brødre Per, Thor og Rolf som etter hvert gikk inn i firmaet og overtok.

– Og så etablerte han seg med familie da han kom til Kristiania?

– Ja det er en ganske spesiell side ved vår familie. Far var gift ikke mindre enn tre ganger, og ble enkemann to ganger.

Min far, Olav, giftet seg første gang i 1908 med sin Ragnhild. De fikk fire barn – en jente og tre gutter. Så døde Ragnhild og min far satt igjen som enkemann med fire små barn. Så giftet han seg med min mor, Marie. De fikk to barn. Først kom min bror i 1925, og etter det ble jeg født i 1934. Min mor døde fjorten dager etter at jeg ble født. Da ble far enkemann for annen gang, og satt med seks barn. Riktignok begynte noen av de eldste å bli ganske voksne, men han hadde ansvaret allikevel. I 1935 giftet han seg for tredje gang med min stemor, Gerda, som overlevde ham med om lag tyve år. De første årene bodde han med sin familie i Vidarsgate 5 på Bolteløkka. Men i 1924 bygget han hus på Besserud på Holmenkollen hvor han bodde med familien til han døde i 1957.

– Vet du hvorfor han startet med sin Ordensvirksomhet?

– Nei, det vet jeg faktisk ikke. Men han var medlem av Frimurerordenen også. Og i Odd Fellow Ordenen kom han med i 1914. Da ble han medlem av loge nr. 2 Eidsvold som da nylig var instituert i 1913. Så han ble både frimurer og Odd Fellow lenge før jeg

ble født. Og han døde før jeg ble medlem av loge nr. 2 Eidsvold i 1965. Derfor falt det seg aldri slik at jeg spurte ham om noe slikt. Men jeg husker ham som en rettferdig, tydelig, men også en mann med sterke medmenneskelige trekk. Men her må vi huske på at kommunikasjon med en far som var 51 da sønnen, i dette tilfellet jeg, ble født var ikke like ledig den gangen som den er i dag. I tillegg var han jo svært opptatt både med sin omfattende forretningsvirksomhet og med sitt Ordensarbeid.

– Hva ble hans løpebane i Odd Fellow Ordenen?

– Han ble medlem i 1914 og da sto jo første verdenskrig for døren med alt det medførte. Han ble Overmester i loge Eidsvold i perioden 1923 til 1925. Det må bety at han har fått embeder i denne logen ganske raskt. Han var vel tredve år da han ble medlem. Og jeg mener at han bare så vidt hadde fått tredje grad før han fikk embeder i sin loge.

Å bli Overmester som førtiåring den gang var ikke helt vanlig. Mer voldsomt var det vel at han var Hovedpatriark i leir nr. 1 Norge fra 1929 til 1936, altså i fire perioder. Den gang fantes det jo bare en leir i landet. Det medførte en ganske voldsom reisevirksomhet for embedsmennene, ikke minst Hovedpatriarken.

Før det hadde han vært 2. Høvedsmann i to perioder og 1. Høvedsmann i en periode. Jeg var bare to år da hans Hovedpatriarkperiode var over, så det har jeg ingen erindring om. Men det aner meg at det må ha vært svært mye reisevirksomhet.

Og han var sentralt med i planleggingen og byggingen av Stortingsgaten 28.

Ordenen holdt jo til i Kristian Augusts gate 6 fra 1912 og til 1934. Allerede da var far med i kretsen rundt Johan Middelthun. Han ble varamann til styret i Stortingsgaten 28 allerede i 1932. Fra 1939 ble han styremedlem og satt som det til 1952. Han fikk dermed oppleve både flyttingen inn i de nye Ordenslokalene i 1934, tyskernes okkupasjon av bygningen 25. oktober 1940 og frigjøringen av bygningen i 1945.

I første rekke fra venstre: Stor Sekretær Umberto de Paolis, den svenske Stor Sire Ernst Höijer, Stor Sire Olaf Hallan, Eks Stor Sire Ingvald Haaland og Dep. Stor Sire Harald Østreng.

– Og under krigen lå all Ordensvirksomhet nede.

– Både ja og nei. Vi kjenner jo alle Stor Sire Johan Middelthons beretning om Ordensvirksomheten etter krigen. Formelt lå alt brakk. Men i realiteten var det virksomhet over hele landet, men under dekke av alt mulig annet. Leser vi logehistoriene, forteller jo historien om en oppfinnsomhet under krigen som nesten ikke hadde noen grenser. Selv husker jeg fortellingen om Norvegiabrødrene som samlet seg til «julemiddag under jorden».

Da møttes de utkledd som fattige menn i Gustav Nestings Farveri nede ved Akersevelven, like ved Legevakten i Oslo. Brødrene kom en og en fra alle kanter av byen. Der formelig snek de seg ned til denne lange fabrikkbygningen ved elvebredden. Der ble de loset inn i en lagersal som var gjort i stand som «festlokale» for anledningen. Der ble det servert middag med mat skrappt sammen fra mange steder.

Bror og kjøpmann Nico Ruud på Bekkestua hadde ordnet poteter, en ganske vesentlig ingrediens i krigens måltider. Og Overmester Sigurd Folkestad holdt en av sine mange, gode taler om Fredsfyrsten, inkarnasjonen av Vennskap, Kjærlighet og Sannhet. Det må ha vært litt av et budskap i 1942 da alt så som mørkest ut. Slike «julemiddager under jorden» må ha

vært en enestående inspirasjon til fellesskap og samhold i en av de mørkeste tider i landets historie.

«STENGT PÅ GRUNN AV GLEDE»

Et av de mest berømte skilt i et butikkvindu sto i bokhandler Nils Selmer Hauffs bokhandel nederst i Universitetsgaten i Oslo frigjøringsdagen 8. mai 1945. Teksten var enkelt og talende nok: «Stengt på grunn av glede!» Det var jo den alltid tilstedevarende Umberto De Paolis som heiste det første norske flagget på noen bygning i Oslo denne dagen. Odd Fellow Ordenens stamhus gikk foran med flagget den dagen. Selv var jeg med far og så på barnetoget fra Stortingsgaten 28 i Oslo 17. mai. Det var en ubeskrivelig følelse da Ordenens ledere kom sammen og skulle begynne sitt møysommelige gjenreisningsarbeid. Nå skulle både julemiddagene og alle andre sammenkomster skje «over jorden.»

Far hadde allerede før krigen vært knyttet til Storlogen som Stor Marsjall. Etter krigen ble han raskt satt inn om Stor Skattmester etter Stor Skattmester J. I. Jensen. Ved Storlogemøtet i 1946 ble han valgt til dette embedet som han hadde frem til 1949. Da døde Stor Sire Johan Middelthon og Dep. Stor Sire Ingvald Haaland fungerte som Stor Sire frem til Storlogemøtet i 1950. Nå bodde Ingvald Haaland i Sta-

vanger og hadde sitt virke der. Så det ble blant andre far som «drev forretningene» frem til Storlogemøtet i 1950. Da ble han valgt til Stor Sire, et embede han hadde til sin død i 1957.

– Hvordan husker du denne tiden da din far var opptatt med Storlogearbeid?

– Jeg var jo ikke mer enn 23 år da min far døde. Men i hele denne tiden hadde jeg jo kontakt med en rekke av Storlogens medlemmer. Den første jeg egentlig husker var Johan Middelthon som kom på privat besøk til oss på familiehytta i Hemsedal. Jeg husker ham som en vennlig, men ganske striks kar. Jeg tror ikke det var en mann som man tullet mye med. Umberto de Paolis derimot var en morsom og snill mann og lo og spøkte ganske mye. Etterpå har jeg hørt at noen kalte ham «mannen med stenansiktet», men det er helt feil i forhold til det jeg husker. Han var i alle fall smilet selv i min hukommelse. Og da jeg fikk sertifikat, fikk jeg i oppdrag å kjøre både Middelthon og de Paolis hjem fra møter i Storlogen. Det samme gjaldt for Ingvald Haaland og Gunnar Gaaserud.

En fryktelig opplevelse og en dyp påkjenning for far var da han hadde vært på et møte i Tønsberg 20. april 1952. Da hadde han med seg Stor Sekretær Johannes Espelund og muligens flere fra Storlogen. De hadde da tatt inn på et hotell om natten for å

være til neste dag. Den natten døde Johannes Espelund på hotellet slik at han kom hjem til Oslo i kiste. Dette var midt i fars første periode som Stor Sire, og gjorde et dypt inntrykk på han. Det var en av hans bestevenner og nærmeste medarbeidere som «falt på sin post». Det er ikke slike ting man tenker på, men som man faktisk må ta med i betraktning, også når man driver Ordenvirksomhet.

– Har du noen oversikt over hva som skjedde i din fars tid som Stor Sire?

– Jeg hadde jo ikke det da, men har jo etter hvert fått det. Det sto ganske mye å lese i nekrologer og omtaler. Den svenske Stor Sire Ernst Höijer hadde fått med seg da han skrev i «Svensk Odd Fellow Tidning» i november 1957 at «26 loger, 1 läger och 5 Rebecaloger instituerades under hans storsiretid, nya logelokaler invigades på många platser och ämetsmän i stor antal installerades». Det er jo litt spennende å se at den svenske Stor Sire skriver om Rebeccaloger i Norge. I 1957 fantes det jo ikke Rebeccaloger verken i Sverige eller i Finland.

Med sin erfaring som bedriftsleder var det nok ganske naturlig for far å drive utviklings- og ekspansjonsarbeid. Og tiden var også innstilt på «å bygge Norge». Mens tredveårene hadde vært vanskelige tider for Odd Fellow Ordenen, var det nå en helt annet stemning i landet. At det ble instituert 26 Odd Fellow loger, fem Rebeccaloger og leir nr. 2 Varde i Stavanger vitner jo om et vårvær uten like. Like etter krigen hadde Ordenen om lag 1.500 Odd Fellow bødre og i underkant av 600 Rebeccasøstre. I 1958 var tallene henholdsvis 5.231 brødre og 1.703 Rebeccasøstre. Etter krigen kom jo det internasjonale arbeid i gang igjen. Det ble dannet et internasjonalt Odd Fellow råd – International

Council. Far var medlem av dette fra 1948 og frem til han døde. Han var også Skattmester for dette rådet fra 1954.

Det nordiske Odd Fellow samarbeidet hadde vært meget godt og sterkt i svært mange år. Derfor ble også det nordiske samarbeidet gjenopptatt umiddelbart etter siste krig.

– Var det flere ting av betydning som skjedde?

– Man kan selvfølgelig spørre om det er personer eller situasjoner som driver utviklingen. Men det er innlysende at det med en sterk ekspansjon i antall Ordenenheter og medlemmer, må også Ordensorganisasjonen utvikles.

Antall distrikter økte, og dermed antallet både Odd Fellow Distrikter og Rebeccadistrikter med et større antall Distrikts Deputerte Stor Sire og Distrikts Deputerte Rådspresidenter. Men den virkelige nyvinningen er vel det som har blitt Ordens viktigste, årlige møte, nemlig det som i dag kalles Storembedsmannsmøtet. I 1955 var det bare en håndfull Storembedsmenn som kom sammen. I dag er det alle valgte og utnevnte Storembedsmenn i hele landet.

– Hva vet du om din fars etiske og åndelige perspektiver?

– Jeg har jo allerede fortalt litt om hans rettferdighetssans og alltid å ville gjøre opp for seg. Det han sa, kunne du alltid stole på. Jeg kan vel si det på den litt gammeldagse måten: «Et ord er et ord, og en mann er en mann». Han var –så langt jeg kan skjønne – svært opptatt av å etterleve Odd Fellow Ordenen etiske perspektiver slik han hadde opplevd dem både i loge og leir. Han var jo en meget travelt opptatt mann. Men så sant han fant tid til det, deltok han i en bibelstudiegruppe av menn i Ris

menighet som vi tilhørte. Denne gruppen ble ledet av sogneprest Sverre Eika. Den fikk også navnet Groschkretsen etter en kjent prest på den tiden. I den tiden var det mange slike kretser og bevegelser. Den meste kjente var vel Oxfordbevegelsen. Groschkretsen var nok preget av intellektualisme og besto av mye forretningsfolk og akademikere.

– Hvordan var hans siste dager?

– Far hadde en god helse og var vant med å arbeide mye. Forretning og fabrikk hadde i stor grad etter hvert blitt overlatt til sønnene som kunne faget. For han var det Odd Fellow Ordenen som opptok det meste av tiden. Han var blitt 74 år og ingen ting tydet på at han skulle slutte. Om han tenkte seg en tredje periode som Stor Sire vet jeg ikke. Men Ordenen vokste jo som aldri før. Så det må ha vært inspirerende for en som likte at ting skjedde.

Men så fikk han en lei hoste som vi ikke riktig visste hva var. Så viste det seg å være kreft. Og da var det ikke lenge før han døde.

Jeg studerte i Gøteborg og kom selvfølgelig raskt hjem. Han døde 25. september 1957 og ble gravlagt fra Vestre Krematorium under svært stor deltagelse.

– Og hva med tiden etter hans død?

– Ordenen har vokst og utviklet seg på en måte bare få kunne drømme om.

Medlemstallet er tredoblet etter 1957. Og det samme er antall loger. Derfor var det en stor glede for familien at loge nr. 64 i Drammen fikk navnet Olaf Hallan. Ser vi på hans Ordensvita er det hevet over tvil at Odd Fellow Ordenen var noe av det han var mest opptatt av og nedla et stort arbeid for. At han skulle få festet sitt navn ved en Odd Fellow loge er jeg sikker på ville ha gledet ham mye.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

Olaf Hallan i midten med Per Castberg Foss på sin høyre side og uidentifisert person på venstre.

Far og sønn, Olaf og Sven, i 1936 på fisketur i Ringebu fjellet.

70-ÅRS VETERAN

TILDELT I LOGE NR. 5 VESTERLEN

Det hører med til de absolutte sjeldenheter at det tildeles en 70-års-veteranjuvel i vår Orden. I Sverige har det blitt tildelt en 75-års juvel for noen år siden. Og i USA en 80-årsjuvel til et Ordensmedlem som ble 103 år gammel. Nå kan vi feire en slik tildeling i Stavanger. Eks Stor Herold Elsa Bru har intervjuet jubilaranten, Viktor Westly. Viktor Westly ble innviet i loge nr. 5 Vesterlen i Stavanger i februar 1946, bare 27 år gammel.

– Hva var det som førte deg inn i Ordenen den gangen?

– Far var gammel logemann og han var OM rett etter krigen. Min mor var Rebekkasøster, så det falt naturlig for meg å gå inn i Ordenen. Jeg har alltid vært glad i logen. Vi var elleve «ungdommer» som ble innviet samtidig, så det var en opplevelse. Det var fine lokaler vi kom ned til og jeg var imponert.

– Hva har logen betydd for deg?

– Å ja, jeg tenker ofte på ordene Vennskap, Kjærlighet og Sannhet. Disse ordene betyr mye for meg. Odd Fellow Ordenen er jo et brorskap som går over store deler av verden, og disse ordene burde alle mennesker tenke på, så ville verden vært annerledes.

Odd Fellow Ordenen har gitt meg mye, jeg har lært å bry meg om mine medmennesker både i og utenfor logen. Det har vært gode og lærerike år jeg har hatt i logen. Møt så ofte du kan, dette tenker jeg mye på, men de siste årene har jeg ikke hatt anledning til å delta etter at jeg flyttet på sykehjem for et par år siden.

– Du har vel mange minner fra ditt logeliv?

– Gjennom alle disse årene har jeg hatt mye kontakt med logen og mine brødre. Ofte på ettermøtene hadde jeg med meg et lite utklipp fra aviser eller blader som fortalte litt om det som skjedde for 25 og 50 år siden. Det var alltid populært.

God mat hadde vi alltid i logen og jeg husker godt når det ble servert

NJUVEL

fersk torsk, da var det nærmest slåss-kamp om torskehodene, sier Westly og smiler.

– På veggen henger det tre platter med motiver fra Odd Fellow Ordenen, og disse betyr mye for deg.

– Ja de har fulgt meg gjennom mange år. På den ene ser du smeden som smir de tre kjedeleddene. Det er fine og for meg viktige bilder.

– Den gangen du ble innviet var det 21 Odd Fellow loger her i landet, i dag – 70 år etter – er det 155, så det har vært en rivende utvikling etter krigen.

– Ja det har vært det. Kanskje burde det vært ennå flere slik at mange flere fikk oppleve det jeg har fått opplevd i logen. Den gangen jeg begynte var det logemøter hver uke, og vi hadde jo oppgaver utenom logen så det ble ikke tid til det. Det var mange hyggelige kvelder sammen med brødrene i logen, så det holdt for meg.

– Du blir 98 år i høst, leser dine 5-6 aviser om dagen og følger godt med i nyhetsbildet. Hva er oppskriften på et så godt og langt liv?

Jeg har alltid vært opptatt av godt kosthold og så syklet jeg i alle år til jobben selv om vi etter hvert fikk oss bil. Sykkelen har fulgt meg hele livet, men nå er det slutt.

– Nå sitter du her med din 70 års Veteranjuvel.

– Ja og når jeg nå ser tilbake, så har det vært oppdragende og rike år. Vi har lært mye, ikke minst å være snille med hverandre. Jeg har fått opplevd mye i livet takket være Odd Fellow Ordenen.

Tekst: Elsa Bru

PB-koret Gjøvik med leder Øyvind Schnell

EN SANG AV DIMEN

I dagene 3. til 5. juni 2016 var Skien by i Telemark rammen for en stor korsangfestival i Odd Fellow Ordenen. Festivalen samlet omlag 330 deltakere fra praktisk talt hele landet. Av disse var 243 aktive sangere fra tolv kor. Det er et spennende trekk at festivalen stadig samler nye kor, selv om det også er noen som faller fra. Sang og musikk er svært viktige elementer i Odd Fellow Ordenens samlede virksomhet. Både våre rituelle og sosiale sammenkomster ville ha vært usigelig fattige uten sang og musikk. Dette understreket også Deputert Stor Sire Toril Grundtvig Skougaard i sin hilsningstale til festivalen.

EN LANG TRADISJON

Vi kjenner til mye sang og musikk som ble brukt i Ordenens første dager, både i England og senere i USA. Det heter seg at Ordenens grunnlegger, Thomas Wildey (1782-1861), var en habil sanger – en god baryton – og han lot sin røst høre i en rekke logemøter. De kunne høre stemmen hans fra lokalet i andre deler av vertshuset hvor de holdt til.

Når vi leser referater fra Ordenens første tid i Norge, finner vi klare sang- og musikkinnslag. Vår første Stor Sire, Samuel Johnson (1861-1928), var også en meget habil dikter og forfatter av en rekke sanger som fortsatt er i daglig bruk.

FORBUNDETS HISTORIE

Etter andre verdenskrig skulle hele Odd Fellow Ordenen i Norge gjenreises. I voksende bevegelser er gjerne sang et viktig, inspirerende innslag. Så kom landsomfattende sangerfestivaler på plass. Dette er rekken av slike:

- 1949 Oslo
- 1952 Bergen
- 1955 Ålesund
- 1958 Bergen
- 1962 Stavanger
- 1966 Ålesund
- 1986 Ålesund
- 1988 Bodø
- 1990 Bergen

SANGERFESTIVAL PRESIDENTER

- 1992 Stavanger
- 1994 Narvik
- 1996 Ålesund
- 1998 Oslo
- 2001 Bodø
- 2004 Hamar
- 2007 Stavanger
- 2010 Harstad
- 2013 Ålesund
- 2016 Skien
- 2019 Stavanger
- 2022 Mo i Rana

Som vi ser har Bergen arrangert festivalen tre ganger. Ålesund har vært arrangør hele fem ganger. Stavanger har allerede hatt tre festivaler, og skal ha det fjerde i 2019. Året 2019 er også Odd Fellow Ordenens 200-årsjubileumsår.

Det er Ålesund, Stavanger og Bergen som er «sangerbyene» i Odd Fellow Ordenen. Det er spennende at det ganske nye koret i Mo i Rana tar på seg arrangementet så langt frem som i 2022.

Det var en periode på tyve år fra 1966 til 1986 hvor det ikke var noen sangerfestival. Vi ser også at det har variert noe om hvorvidt det er gått to eller tre år mellom hver festival. Nå synes det å ha etablert seg med en festival hvert tredje år.

FORBUNDETS PRESIDENTER:

• 1949-1956 TOROLF BIELENBERG	OSLO
• 1956-1962 BJØRN KRAGSETH	BERGEN
• 1962-1982 JULIUS HJORT	BERGEN
• 1986-1998 WERNER HESTDAHL	BODØ
• 1998-2001 NORWALD O. ERIKSEN	BERGEN
• 2001-2004 ARVID KARLSEN	HAMAR
• 2004-2007 STURLE JØRGENSEN	STAVANGER
• 2007-2010 KNUT ERIK ARNESEN	HARSTAD
• 2010-2013 PER HELGE HENNINGSEN	ÅLESUND
• 2013-2016 GRO LYNGMO	SKIEN
• 2016-2019 STURLE GRØSFJELD	STAVANGER

Det ser nå ut til å ha etablert seg en praksis at man velger presidenten fra den byen som skal ha festivalen neste gang, og at den avgåtte presidenten blir sittende igjen i styret og tilfører det den erfaringen han fikk gjennom siste arrangement. I 2013 ble det markert et skifte ved at den første Rebekkasøster ble President i Sangerforbundet ved valget av Gro Lyngmo. Det er jo også

Odd Fellow-koret Nykem med leder Jens Petter Rønning.

Odd Fellow-koret Bergen med leder Egil Johan Berge

Odd Fellow-koret med leder Berit Dreyer Hanssen

Malmfrid-koret med-koret med leder Berit Dreyer Hanssen

en kjensgjerning at Rebekkasøstrene utgjør en stor kraft i vår sangerbevegelse.

FREDAGENS SAMMENKOMST

Man skulle ikke gå mange skritt i Skien på fredagen uten å støte bort i sangere på festival. Arrangørene hadde skaffet store og gode lokaler til den store forsamlingen i Skiens fritidspark. Da ble det arrangert en stor «bli kjent»-sammenkomst.

Etter en hyggelig og meningsfull velkomst fra Skiens ordfører, Hedda Foss Five, var festivalen i gang. President i Sang- og Musikkforbundet, Gro Lyngmo, ønsket den store forsamlingen hjertelig velkommen til Telemark og Skien.

Så ble det sanginnslag og presentasjoner fra hele landet. Og det ble servert rikelig med spekemat og rømmegrøt, et riktig sommermåltid ved Telemarkkanalens slutt ved fjorden.

LØRDAGEN ER SELVE «DAGEN»!

Fra tidlig lørdag morgen øves det over alt i alle lokaler over hele byen. Nå skal den siste finpussen til på sanger, stemmebånd, akkompagnement og opptreden.

Men et slikt arrangement har også en organisasjonsmessig og administrativ side. På formiddagen ble det også holdt Representantskapsmøte i Sang- og Musikkforbundet. Da takket den sittende president, Gro Lyngmo, av, og den nye presidenten ble valgt sammen med det nye styret. Den nye presidenten er fra Stavanger som skal arrangere festivalen i 2019. Den nye presidenten er Sturle Grøsfjeld.

Denne gangen ble det også mer enn antydning at festivalen i 2022 vil bli lagt til Mo i Rana. Der bygges det nå et stort hotell som skal kunne huse hele festivalen. At Mo i Rana blir et nytt festivalsted er gledelig og løfterikt. Det viser at sang- og musikkbevegelsen i Odd Fellow Ordenen er inne i et riktig og fornyende spor.

Klokken 15 på ettermiddagen ble stort og smått samlet i «Dovregubbens Hall» i det store Ibsenhuset i Skien.

FELLESPROGRAMMET PÅ LØRDAG

• HAMAR REBEKKAKOR	HAMAR
• HEIDMORKKORET	HAMAR
• ODD FELLOW KORET I BERGEN	BERGEN
• PETRUS BEYERKORET	GJØVIK
• MALMFRIDKORET	NARVIK
• ODD FELLOW KORET NYKEN	STOKMARKNES
• REBEKKAKORET FRA MO I RANA	MO I RANA
• HANS EGEDEKORET	HARSTAD
• STJERNESKUDD	KONGSVINGER
• AALESUND ODD FELLOW KOR	ÅLESUND
• ODD FELLOWKORET	STAVANGER
• TELEMAR ODD FELLOWKOR	SKIEN

HANS EGEDE KORET HARSTAD

LEDER BIRGER PEDERSEN

HAMAR REBEKKAKOR
OG
HEIDMORKKORET HAMAR

ET BREDT OG LØDIG PROGRAM

Det er tre trekk som synes å gå igjen i repertoaret. Det første trekket er at både sangene og tekstene er folkelige og ofte hentet fra lokale og internasjonale «evergreens». Det andre trekket er at det mer klassiske repertoaret er byttet ut til fordel for mer populærmusikk. Dette må karakteriseres som en fornyelse. Og det tredje er at det engelske språket har gjort sitt inn- tog også i sangrepertoaret.

Gjennom innslagene fra de tolv korene ble vi presentert for et meget bredt og variert repertoar, noe fremført a cappella og noe fremført med ulike former for akkompagnement. Hele konserten ble presentert av Hans Martin Eriksen.

Alle korene består av amatører – og en amatør er jo en som elsker – og det som preger amatører er jo både iver, entusiasme og formidlingsglede. Det hele ble avsluttet med to fellessanger, hvorav det siste var Slavekoret fra Giuseppe Verdis opera «Nebukadnesar», og denne gangen med norsk tekst hvor hele omkvedet er et rop om frihet.

Alle som var til stede gikk beriket fra en flott, minnerik konsert og en kulturell kraftprestasjon.

ET STORT OG SMAKRIKT TAFFEL

Etter konserten og slik at alle fikk senket skuldrene, var det festmiddag i Ibsenhuset restaurant. Der var det en rekke taler. Det gamle styret ble takket av og det nye styret ble ønsket velkommen. Deputert Stor Sire Toril Grundtvig Skougaard hilste fra Den Norske Storloge og pekte på hvor viktig sang og musikk er for oss både som enkeltmennesker og som Orden. Hun kom også med opplysninger som kan tyde på at det kan komme i gang igjen et Ordenskor i Osloområdet.

OG SØNDAGEN REISER VI HJEM

Søndagen var det fullt oppbrudd i alle

hoteller. Men en god del av deltakerne fant veien til Ordenshuset i Skien. Det er et særegent hus, med historie og sjel. Der hadde Ordenssøsken fra Skienslogene gjort i stand litt «færdamat» og alle som kom innom fikk en glimrende historisk innføring i huset, og en gjen-

nomgang i denne arkitektoniske perlen av et hus.

Om tre år møtes alle sangerne igjen i Stavanger.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

Vice Storsire Andreas Eklind, Vice Storsire Annette Petterson, Stor Sire Morten Buan, Storsire Erling Stenholdt Pulsen, Stor Sire Rabbe Strana og Stor Sire Stefan Vaturlidarson.

20
48

Det nordiske Stor Siremøtet ble avholdt i Bodø den 17. til 19. juni 2016. Dette er et årvisst møte som går på rundgang mellom landene. Det første møtet vi kjenner til av denne typen var da den danske og svenske Stor Sire møttes i 1909. Da vedtok de hvordan leirringen for patriarker skulle utformes og patenteres. Den gang var det bare Sverige og Danmark som møttes. Det var bare disse to landene som hadde egne Storloger i Norden. Verken Island eller Norge hadde fått sine egne Storloger eller Stor Sire. Og Finland hadde ikke engang fått sin første loge. Norge fikk sin Storloge i 1920.

Nå har dette møtet utviklet seg fra et noe uformelt forum til gjensidig informasjon, meningsutveksling og nytte. Møtet holdes på rundgang i de nordiske land. De Tre Kjedeledd har samtalt med Stor Sire Morten Buan om innholdet i dette siste møtet i Bodø.

– Trenger man et slikt møte når Den Europeiske Storloge er etablert, Morten Buan?

– Møtet har eksistert i ulike former i mer enn hundre år. Selv om møtet den gang var annerledes, er det innlysende at de nordiske land både størrelsesmessig og Ordensmessig gir møtet sin

NORDISK STOR SIREMØTE

I BODØ

berettigelse. Norden er i dag verdens viktigste Odd Fellow region. Derfor må vi komme sammen for både å informere hverandre og styrke hverandre. Og de nordiske land har jo alltid hatt tette bånd og en form for søskenfelleskap.

– Hva sto sentralt i dette møtet?

– På møtet var det sentrale emner og felles utfordringer i de nordiske jurisdiksjoner som ble diskutert. Hva som meldes inn som drøftelser til Nordisk Stor Siremøter varierer alt etter hva som oppleves aktuelt i den enkelte jurisdiksjon. Det er alltid nyttig å hente erfaringer hos hverandre med råd og ideer for oppfølging i de enkelte land.

Et sentralt tema er alltid styrkelse og ekspansjon. Både Finland og Island har hatt en fin fremgang i antall medlemmer mens Sverige, Norge og Danmark har hatt en liten tilbakegang. Alle land søker å finne veier frem for en større bevissthet omkring dette å rekruttere, men også på tiltak for å minske avgang. Å holde på og utvikle de medlemmene man allerede har, må ha høyeste prioritet. Vår Orden er der ikke for å få rask tilgang med deretter rask avgang. Vår Orden satses i sitt vesen på livslangt medlemskap.

– Mange tror vel at en Orden som vår er uten noen former for konflikter. Er det slik?

– Det er det selvfølgelig ikke. Over alt hvor mennesker samles, uansett hvor ideell fanen er som de samles om, kan det oppstå konflikter

Konflikt og klagehåndtering var et tema til gjensidig informasjon blant de nordiske Stor Sire. Fra tid til annen oppstår det konflikter mellom medlemmer både på loge-, leir- og Storlogenivå. Måten å løse dette på er ulik i de forskjellige jurisdiksjoner. Ofte tar dette unødig mye tid og krefter og det ble en meningsutveksling rundt ulike veier og retningslinjer for å løse dette. Det er ikke mulig å fjerne alle konflikter, men det er viktig at vi har en så god håndtering av konflikter som mulig. Det gjør skadene mindre.

Drøftelse om Ordenens religiøse

grunnlag var oppe denne gangen også.

Ja, det er et stort og viktig emne. Derfor var spørsmålet om Ordenens religiøse fundament nok en gang innmeldt tema. Forskriften fra de Nordiske Stor Sire som sist ble revidert i 2011 ble gjennomgått. Ingen fant noen grunn til å endre denne. Den ble derfor stadfestet i 2016. Forskriften skal etter felles bestemmelser, leses opp en gang hvert år i alle loger. Der blir det blant annet fastslått at; »Grunnlaget for vår Ordens lære er og forblir at vi tror på Et Høyeste Vesen som verdens skaper og opprettholder».

– Migrasjon skjer i Europa som aldri før. Hva ble det sagt om dette?

– Det som ble drøftet var å ha gode overgangsrutiner mellom jurisdiksjonene. For å registrere overgangene brukes Den Europeiske Storloges overgangsblankett. Det var et ønske om å gjøre blanketten enklere, men samtidig beholde kontroll med medlemmenes flyttelevegelser. Dette vil bli fulgt opp ved møte i den Europeiske Storloge.

– Innkjøpsamarbeid er vel et felles tiltak som er kommet for å bli?

– Ja, felles innkjøpsamarbeid er viktig på flere måter. Dette gjelder i første rekke kjøp av regalier. Felles innkjøp gir Storlogene bedre pris. Men like viktig er det at det å sikre like regaliefarger i de nordiske land. Og jeg må legge til at vi har ambisjoner om at innkjøpsamarbeidet skal innbefatte hele Europa.

– Folk reiser over hele Europa. Hva betyr det for Ordenen i Europa?

– Denne gangen var det klubbene og logene i Spania som ble drøftet. I dag er det Danmark som har ansvaret for Ordensaktivitetene i Spania. Danmark orienterte om at det er planer om at Ordensarbeid i Spania organiseres under den Danske Storloge som et eget distrikt.

– Vi nærmer oss 200-årsjubileum for vår Ordensgren. Hva ble sagt i den anledning?

– Planen for jubileumsmarkeringen i 2019 ble også drøftet på møtet. Det vil bli vurdert å lage et felles merke /pins for 200 års-jubileet gjeldende for Europa. Et felles jubileumshefte var også oppe til diskusjon. Og alt dette kommer nå til å bli fulgt ganske tett opp.

– Hvem var konkret til stede på dette møtet da?

– De som var til stede denne gangen var:

DANMARK:	STORSIRE ERLING STENHOLDT POULSEN
FINLAND:	STORSIRE RABBE STRANN
ISLAND:	STOR SIRE STEFÁN VETURLÍÐASON
SVERIGE:	SØSTER VICE STORSIRE ANNETTE PETTERSON BRODER VICE STORSIRE ANDERS EKLIND
NORGE:	STOR SIRE MORTEN BUAN STOR SEKRETÆR STEINAR JANSEN

Scandic Hotell Havet i Bodø ble benyttet til overnattingsted og møter.

Tekst: Kjell-Henrik Hendrichs

Foranledningen til denne turen var at undertegnede, med stor interesse leste innlegget fra De Tre Kjeleledd nr 4-2014 om. «pionerturen» til England og tilbake til Ordenens røtter eller i Thomas Wildeys fotspor.

Allerede kort tid etter fikk jeg forespørsel om kanskje en gruppe fra Bergen kunne være interessert i en tilsvarende tur. Det var det så absolutt og gruppen på maks tyve deltagere (en absolutt passe stor gruppe) ble straks fulltegnet. Deltagere var foruten undertegnede og min mann (som også er Odd Fellow), DSS Ove Kahrs Rasmussen og hans ledsager HM Karen Johanne Rasmussen. I tillegg var det nære søstre med sine Odd Fellow ledsagere samt mitt ene fadderbarn og hennes mann som er frimurer.

MANDAG 11. APRIL

Startet reisen fra Bergen, via Stavanger hvor vi møtte «team Hendrichs» - far og sønn - som skulle lede oss gjennom denne uken

Så starter en uforglemmelig, begivenhetsrik og fantastisk tur.

Lang, lang rekke, 20 stykker i rekken går Hånd i hånd, arm i arm, til bestemmelsesstedene vi når.

Tog og drosjer, bena fatt, samt undergrunner

Fraktet oss i syv dager til Manchester, Sheffield og Londons mange hyggestunder.

MANCHESTER var by nr. 1 ... som vi besøkte

Idet vi gikk av flyet fra Bergen, spenningen økte.

Ikke før var vi på hotellet installert:

Ut å gå. Kjell-Henrik hadde oss godt informert.

Første «besøk» ble også denne gang det gamle vertshuset *The Old Wellington Inn* hvor det på 1700 tallet ble avholdt logemøter Utrolig spennende.

Her fikk vi den første forelesningen om *hovedtrekkene i britiske historie fra romertiden frem til i dag*, og en personlig opplevelse og meget interessant innblikk i de første Odd Fellow medlemmers møter i vertshusperioden.

Stemningen var meget god og vi var lydhøre, og når vi i tillegg fikk servert dagens lunsj: bestående av nydelig tilberedt Fish and chips med drikke etter det hjerte og maven behaget, kunne vi ikke få det bedre.

Etter pub-runden gikk vi til The People's Museum. Dette er et spesialmuseum om Englands sosioøkonomiske historie fra 1700-tallet til i dag. Der fikk vi et innblikk i *Engelsk sosialhistorie, hvordan starten av diverse foreninger/laug oppsto, klasseskillet og opplysningstidens utvikling*. Utrolig interessant. Mange gamle Odd Fellow symboler fikk vi også se og fikk forklaring på.

Dagen ble avsluttet med middag på en nærliggende Indisk restaurant før vi trette og slitne både i hode og bein gikk til en god seng og en god natts søvn

«REISEBREV»

ORDENEN

TIRSDAG 12.APRIL

Deilig frokost på hotellet før vi samlet oss for å spasere til The Odd Fellow House i Manchester. Et hus som nå kun fungerer som et forsikringsselskap.

Vi ble tatt utrolig varmt og hjertelig imot av Manchester Unions kvinnelige direktør, Jane Nelson og Grand Master Maggi Winter som også ga oss et meget interessant innblikk i og om Odd Fellow logene i England. De har et helt, helt annerledes organisatorisk oppbygget system enn det vi har i våre nordiske land.

Deretter tok Kjell-Henrik Hendrichs oss med på et fantastisk foredrag med tema: *Den Første Industrielle revolusjon som en forutsetning for Ordensutviklingen i England fra 1700-tallet.*

Vi fikk også samtale med Manchester Unions kvinnelige «Stor Sire» og fikk anledning til å stille henne spørsmål om Odd Fellow Ordenen i England.

Deretter ble vi traktert med deilig lunsj bestående av nydelige påsmurte sandwich med tilhørende drikke. Som avslutning på vårt besøk fikk vi en flott og interessant omvisning i bygget.

FRA TUR TIL S RØTTER

Retur til hotellet, venting, vin og sang før drosjene kom og hentet oss.

Etter Manchester ble Sheffield ble by nr. 2 som vi besøkte

Forventningene bare økte og økte.

Etter vel en time med toget var vi i Sheffield. Vi tok drosje til hotellet, innsjekk og så avgårde igjen. Enda en togstur denne dag kunne reiselederen melde. Etter 12 min. på tog ankom vi Rotherham.

Der vi skulle besøke et logelokale i England, noe ingen av oss hadde gjort før. Vi ble møtt på togstasjonen i Rotherham av Ordenshistoriograf Paul Eyre som tok oss meget gjestfritt imot.

I en gammel, enkel og slitt logesal ble vi stuet sammen

Plass til en ca. 25 personer var maksimum rammen

En «tillaget» innvielse fikk vi være med på, og hvor noen av oss også måtte delta!

Regalier og «forklær» ble vi ikledd et engelsk ritual fikk vi så.

Ingen passord ble oss krevet, og til og med vår frimurer venn ble tatt godt imot og fikk et ritual å lese.

Det hele ble en selsom, men utrolig

BILLEDTEKSTER:

BILDE ØVERST TIL VENSTRE: The Old Wellington er en eldgammel pub i Manchester hvor det med stor sikkerhet har vært holdt logemøter, og høyst sannsynlig også møter for Odd Fellows.

BILDE I MIDTEN: Hele flokken fra Bergen foran «Odd Fellows House» i Manchester.

BILDE ØVERST TIL HØYRE: Forsamlingen lytter interessert i omvisningen i Englands fjerde største by og et av de politisk mest radikale områdene på 1800-tallet, nemlig Sheffield.

BILDE NEDERST TIL HØYRE: Nå er det like før gruppen skal inn i Sheffield Cathedral som også er et minnesmerke over salmedikteren, avismannen, redaktøren og Eks Overmesteren James Montgomery.

spesiell opplevelse.

Etterpå fikk vi høre litt om logen i Rotherham og om dens Ordenshistorikk.

Etter en interessant stund takket vi for oss og tok toget tilbake til Sheffield hvor vi avsluttet dagen med deilig middag på en Italiensk restaurant: ... nam nam.

ONSDAG 13. APRIL

Dagen startet med tidlig frokost. Deretter samlet vi oss lydhøre til nytt foredrag av vår senior reiseleder. Denne gang om Englands 5 største byer

London, Birmingham, Leeds, Sheffield,

Manchester, samt fokus på James Montgomery og hans tid som Odd Fellow og Eks Overmester i Sheffield.

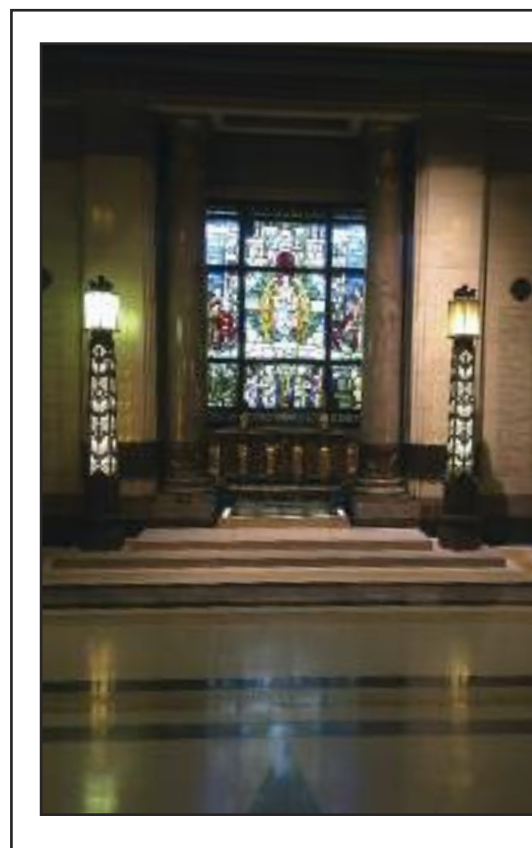
Så spaserte vi til **Sheffields Katedral** i solskinn.

Mens vi ventet på «innpass» i kirken som var opptatt med en messe, fikk vi litt drikke.

Statuen av James Montgomery vi også fikk se der

Kjell-Henriks gode informasjon var ikke til besvær.

Vi gikk tilbake til hotellet før vi drosjet til Sheffield stasjon.

Det skjedde det noe som garantert ikke har hendt der før. På stasjonen sto det et brukbart piano. Kjell-Henrik fikk det innfallet at han skulle spille noe og introduserte da Bergens nasjonalsang. Og dermed fikk alle omkring høre tyve sangglade bergensere synge «Nystemten» på Sheffield Station. Det var sikkert en spennende opplevelse for alle.

Så entret vi toget og med to timers togtur var London by nr. 3 som ventet oss.

Vi tok taxi fra London St. Pancras til Hotell Mercur i Kensington hvor vi alle ble installert. Vi skulle være i fire dager før vi igjen skulle sette nesen hjemover.

Vi sjekket inn og samlet oss igjen i flokk, og gikk til nok en deilig italiensk restaurant i Kensington. Kvelden ble avsluttet med en «nightcap» i hotellets bar før vi inntok rommet, der sengen vår sto klar.

TORS DAG 14. APRIL

Torsdag morgen etter frokost nok et foredrag ble holdt.

Denne dag sto i Thomas Wildeys tegn – hans fødsel, oppvekst liv og virke.

Deretter gikk vi i samlet flokk til undergrunnen Earls Court.

Neste stopp var Algate East hvor vi til kirken St. Botholph Aldgate Church hvor Thomas Wildey ble døpt.

Her vi inntok det kirkelige rom og ble hyggelig tatt imot av vikarierende sokneprest Andrew Richarson.

God engelsk te med deilige engelske småkaker ble servert, før vi fikk en informasjon om kirken, dens historie og det arbeidet de driver. En utrolig fin og

hyggelig stund.

Som en avslutning fremførte Kjell-Henrik orgelmusikk med parafrasering over norske melodier og hvor «Nystemten» ble spilt og sunget på samme måte som på Sheffield Station. Soknepresten lurte på hvorfor bergenserne så så høystemte ut når de sang.

Så spaserte vi til *The Tower of London* i deilig vær.

Bare noen få av oss hadde vært så nær der Thomas Wildey bodde, og vokste opp, var det nå bare et «trikkestop»

Kjell-Henrik fortalte om dette, før turen gikk til neste stopp

Så bar det med undergrunnen til Chinatown hvor den ble spist kinamat - Dim Sum- noe som både var uvant og spennende.

Det ble et herlig måltid som ga nye krefter.

Undergrunnen tilbake til hotellet for å gjøre oss klare for og pynte oss til en teateraften. For nå sto *Her Majestys Theater med Operafantomet* på programmet.

En flott forestilling, vi synes alle. det samme. «Nightcap» på hotellet, og en liten smårett. Før vi alle la oss, godt fornøyde men litt trett.

FREDAG 15. APRIL.

Deilig frokost med mye god mat, og deretter samling i plenum kl. 09.00 før nytt foredrag med tema: *Ti kriterier for å danne en verdibærende Orden.*

Deretter bar det igjen til nærmeste Undergrunn, så trasking i regnet – vi gjorde

«REISEBREV»

ORDENEN

alle mann

Turen gikk nå til Free Manson Hall, frimurernes fantastiske logehus og deres museum.

Vi ble igjen vel tatt imot av en frimurerguide som viste oss rundt i en bygning.

Noe som få vet er at denne hallen egentlig er et minnesmerke over de falne etter første verdenskrig. Den er et arkitektonisk kunstverk med gull og marmor og den beste tresorter som oppdrives kunne den gang..

Så inn i en storslagen logesal med de mest fantastiske symboler.

Her også gull og marmor og nesten kongelige embetsstoler

Plass til ca. 1800 personer, høyt under taket, lyst og lydtett

Ingen av oss klarte å se seg «mette» på denne salen

Vi fikk til og med prøvesitte Ordførende Mesters stol.

Men besøket tok slutt, og vi avgårde på tre undergrunnsstrekninger, hvor en av oss nesten gikk seg vekk, før vi kom til det av-

FRA TUR TIL S RØTTER

sluttende mål:

På Puben *Prospect of Withby* (en av Londons eldste puber), der tok vi oss en «vel unt» skål.

Middag ble spist og «Nystemten» sunget, men denne gangen uten orgel eller pianoakkompagnement. Vår glade stemmer runget rundt i den «gamle» puben.

Takket ble både far og sønn som på en uforglemmelig måte hadde gitt oss så mye Ordenshistorie.

Undergrunn tilbake, en kort hvil på rommet

Nok en travel dag var nesten omme

En liten «nightcap» i hotellets bar, så var vi alle for sengen klar.

LØRDAG 16. APRIL

Lørdag disponerte vi selv, men holdt sammen i små grupper

Buss-guiding, Oxford Street, puber, vin, pai og supper

Tilbake til hotellet, drosjer ventes om noen timer

Med bare blide fjes og ingen sure miner

BILLEDTEKSTER:

BILDE ØVERST TIL VENSTRE: Eks DSS Eva Johnsen har inntatt «tronstolen» eller stolen til Ordførende Mester i den store salen i Freemason Hall i London.

BILDE TIL VENSTRE I MIDTEN: Glassmaleriet i det sentrale minnesmerket over de falne i Første verdenskrig.

BILDE TIL HØYRE I MIDTEN: DSS Grethe Isdahl ikledd kraveregale og skjødeskinnsregalie under et møte i Ordenhuset i Rotherham.

BILDE OVER TIL VENSTRE: Togbilletter er nødvendige når man skal reise så langt som fra Manchester til London.

BILDENE OVER TIL HØYRE: Vi er et folk på vandring.

Ankom vi restauranten Maggie Jones for en felles avsluttende middag, hvor vi fikk servert nydelig tre retters god engelsk meny med tilhørende drikke.

God stemning, gode ord og taler med takk for en flott tur

Så ble det nightcap på hotellet,

nok en kos ... tet a' tet

Der vi alle sammen var med

En liten stund der vi satt før vi alle sa GOD NATT.

SØNDAG 17. APRIL.

Søndag i solskinn spaserte smågrupper rundt i Kensington i parken,

Noen tok sightseeing med båt på Themsen, handling ... slik det falt seg sånn

Så samlet vi oss på hotellet der Grethe kunne melde:

Drosjer til flyplassen venter - 1 times tur,

vi avsluttet med stil

Ingen undergrunn, bare drosje-kjøring mil etter mil

På Gatwick vi takket hverandre for en strålende uke

For samholdet og nærheten vi alle hadde fått

Så entret vi flyet som deretter løftet oss opp

Med kurs for Bergen og Flesland, turens siste stopp.

Og jeg avslutter med at dette er en opplevelse som jeg unner mange, mange av våre søstre og brødre å kunne få oppleve.

I vennskap, kjærlighet og sannhet.

Tusen takk for oss.

Tekst: Grethe Isdahl

DISTRIKT NR. 21: OSLO OG OMEGN

INTERVJU MED: DSS KARI BELGUM

Av Kjell-Henrik Hendrichs

– Hvor lenge er det siden ditt distrikt ble opprettet og hvor lenge har du vært Distrikts Stor Sire?

– Logene i Oslo og omegn består i dag av to distrikt – 1 og 21, hvor jeg som Distrikts Stor Sire har ansvar for loger og leir i Distrikt 21. Oslo og omegn utgjorde tidligere kun ett distrikt. Dette ble delt 8. januar 1996, og Bjørg Brunborg ble installert som DDRP for det nye Distrikt 21, et embede hun hadde frem til høsten 2001. Likestillingen var da et faktum, og Distrikt 21 fikk sin første Distrikts Stor Sire som ble Kari Ringstad. Jeg ble installert som Distrikts Stor Sire i Distrikt 21 høsten 2014 og avslutter således mitt embede i 2018, så man kan vel si at jeg nå er halvveis i min embedsperiode.

– Hvor mange loger har du i ditt distrikt, når ble den eldste stiftet og når ble den yngste stiftet?

– Jeg har ansvar for seks loger og en leir. Vi er stolte over å ha Rebekkaloge nr. 1 Sct.a Sunniva blant oss, den første Rebekkalogen i Norge – stiftet 28. mai 1909. Jeg var OM i jubileumsåret 2009, og var så heldig å få være med på den store feiringen.

Distriktet består ellers av Rebekkaloge nr. 25 Irene som er 56 år, hvor jeg selv er medlem, Rebekkaloge nr. 65 Teresa – 33 år, Rebekkaloge nr. 85 Regnbuen – 29 år, og Rebekkaloge nr. 90 Hannah i Ski som i november 2015 feiret sitt 25 års Jubileum.

Den yngste av logene er Rebekkaloge nr 102 Constantia som ble stiftet 3. februar 1996 - og som på nyåret markerte sine 20 år.

Rebekkaleir nr. 17 Christiania ble instituert 16. september 1995 da Rebekkaleir nr. 1 Oslo ble delt. Jeg var HM fra 2011-2013 og var med på starten av den nye leirslagningen og aktiv med i «leirens forsøksordning».

DSS Kari Belgum.

Intervju med Distrikts Stor Sire Kari Belgum

Det var mye arbeid, mye prøving og feiling, men vi kom i mål. Rebekkaloir nr. 17 Christiania har 318 medlemmer, og HM i perioden 2015 – 2017 er Elisabeth Thon.

– Hvordan har medlemstilveksten i distriktet vært i de senere år, og ser du noen spesielle utfordringer i denne forbindelse?

– Logene i distriktet har hatt god tilgang de siste årene totalt sett, men siden vi har en høy gjennomsnittsalder og mange gamle søstre, faller flere fra slik at statistikken ved års slutt viser nedgang. En loge kan ha tilvekst på 6 nye søstre ett år. Så dør fire, to slutter – og da blir resultatet 0.

Fokus på vekst er uhyre viktig. Venneaften har vært avholdt i flere loger i fjor, og flere søknader kom inn. Denne våren avholdes Venneloge i fire av logene, og til høsten følger de

to siste. Vi har innvielse med flere resipiender i alle loger i år, noe jeg ser som en god trend.

Men det viktigste er at de nye søstre som innvies kommer på møtene. Hvis de i starten av sitt logeliv velger bort flere møtedager, har kanskje budskapet ikke helt nådd frem til dem. Dessverre fører dette ofte til utmeldelse etter en stund.

Her har fadderer et stort ansvar, noe vi bør fokusere mer på i fremtiden. Den som er fadder bør kjenne sine plikter og sørge for at den nye søsteren finner seg til rette i logen, trives og ønsker å være et aktivt medlem. Selvsagt er det også alle søstres ansvar at de som er nye skal føle seg velkommen i fellesskapet.

Gjennomsnittlig fremmøteprosent for våre enheter er ca 55%. Det kan vi godta da gjennomsnittsalderen er høy,

HM Elisabeth Thon.

og logene i distriktet har høye medlemstall i utgangspunktet. Imidlertid er vi alle klar over at tilbudene til unge mennesker i dag er mange, og det kan være lett å velge bort en logekveld.

«Trivsel og glede» er viktig for et godt logeliv, og det er alle søstres ansvar å få dette til. I Distriktsrådet har vi fokusert endel på viktigheten av å skape gode relasjoner blant yngre søstre på tvers av logene i distriktet. Vi har avholdt «Yngre Søstres Aften» et par ganger, noe som har vært utrolig populært. Vi har invitert søstre unge av alder, unge i logen til noen timer en aften hvor vi har hadde et interessant foredrag, gruppeoppgaver og diskusjoner – og til slutt evaluering. Dette har vært både populært og nyttig for oss alle. Så får vi se om vi klarer å få i stand en tredje «aften» på høsten en gang.

Det er viktig å lytte til våre yngre søstre. De har alltid noe positivt å bidra med som vi alle kan lære av selv om de også vet at det er ting i vår Orden vi ikke kan forandre på. De er dessuten lydhøre og lyttende til hva som blir fortalt dem. De er vår fremtid som vi må ta godt vare på. Det er gjennom dem vi kan få nye tilskudd til kjeden.

– Har ditt distrikt noen spesielle utfordringer i forhold til andre distrikter du kjenner til, og hvordan løses eventuelt disse?

– I distrikt 21 benytter fem av logene samt leiren lokalene i Stamhuset i Oslo. Rebekkaloge nr. 90 Hannah har eget logehus på Ski, kort vei fra Oslo.

Siden det er to distrikter for logene i Oslo og Omegn, er det naturlig at jeg har kontakt med DSS Hanne Marie Buqaasen som er ansvarlig for distrikt 1.

Vi to har et tett og godt samarbeid, og våre loger deltar sammen på Kurs for Embedsmenn, Storlogegraden, Gradloger og annet, noe som er verdifullt for alle. Dessuten er vi så heldige at vi har et OM-utvalg som innlemmer OM i alle femten loger

REBEKKARÅDET I DISTRIKT 21: Fra venstre Storrepr. Eva Hammarstrøm, Rebekkaloge nr 102 Constantia, Storrepr. Jorunn Rommetveit Gloppen, Rebekkaloge nr 1 Sct.a Sunniva, Storrepr. Lene Ruud, Rebekkaloge nr 85 Regnbuen, DSS Kari Belgum, Storrepr. Torun Foss Mathisen, Rebekkaloge nr 17 Christiania, Storrepr. Kjersti Shillington, Rebekkaloge nr 25 Irene, Storrepr. Siv Teigen Engen, Rebekkaloge nr 90 Hannah og Storrepr. Lise Helseth, Rebekkaloge nr 65 Teresa.

REBEKKALOGER OG -LEIR I DISTRIKT 21:

REBEKKALOG NR	1 SCT. A SUNNIVA	OSLO	1909
REBEKKALOG NR	25 IRENE	OSLO	1960
REBEKKALOG NR	65 TERESA	OSLO	1983
REBEKKALOG NR	85 REGNBUE	OSLO	1987
REBEKKALOG NR	90 HANNAH	SKI	1990
REBEKKALOG NR	102 CONSTANTIA	OSLO	1996
REBEKKALEIR NR	17 CHRISTIANIA	OSLO	1995

samt HM i de to leire, og hvor vi to Distrikts Stor Sire alltid er velkommen til deres samlinger.

– Hvordan trives du i ditt embede som Distrikts Stor Sire og hvordan påvirker dette din oppfatning av Odd Fellow Ordenen?

– Å tenke meg selv som Distrikts Stor Sire var fjernt, men da jeg ble spurt sa jeg som jeg var opplært til – ja takk, og jeg har ikke angret. Det kan være mye å gjøre, lange dager og mange møter, men jeg får utrolig mye igjen. Å være en aktiv Rebekkasøster er ikke en hobby, men en livsstil som jeg nå har hatt i 25 år.

Det er alltid hyggelig å gå på besøk rundt i logene, det være seg Instruksjon, Informasjonsmøte, Veterantildeling eller bare som gjest, og jeg blir alltid godt mottatt.

Det er et stort privilegium å være distrikts Stor Sire, og jeg trives meget godt. I kraft av mitt embede har jeg nå fått anledning til å oppleve på nært hold hvordan det arbeides i loger og leir i distriktet, og jeg er både stolt og imponert over den iver og søsterånd som hersker overalt.

Jeg har selv erfaring ifra flere embeder og vet hvor mye arbeid som kreves av den enkelte embedsmann, og jeg vil tro arbeidsmengden ikke er blitt mindre med årene selv om vi er på nett og har bra rutiner.

Jeg har syv flotte Storrepresentanter sammen med meg i Distriktsrådet. Vi jobber tett og iherdig, og samarbeidet er godt. Fire av dem ble installert i fjor høst,

men de er allerede integrert på en god måte. Vi har effektive møter, men vi skal også ha det hyggelig sammen. Det forsøker vi å få tid til, noe som jeg finner uhyre viktig for fellesskapet. En Distrikts Stor Sire er avhengig av dyktige og interesserte Storrepresentanter som er gode ambassadører for sin loge og for Ordenen.

– Er det noe du gjerne skulle ha gjort for å få Odd Fellow Ordenens etiske budskap mer og bedre ut i samfunnet?

– Ordenens etiske budskap er viktige for alle. Jeg tror at disse tanker finnes hos folk flest. Det gjelder å så en spire i den person som i det riktige øyeblikk kanskje kan føle at vårt budskap er så interessant at vedkommende gjerne vil vite mer.

Våre budord har ikke noe fremmed innhold, men vi må formidle bedre til utenforstående om hva Odd Fellow Ordenen står for. Det vil jeg tro og håpe vi kan klare i fremtiden. Ritualene våre er vakre, de må vi ikke røre, men synliggjøring ellers er viktig.

Venneaften i den form vi nå prøver ut viser logen og logesalen på en annen måte enn Informasjonsmøtet, og jeg mener dette er den riktige veien å formidle på. Selv om de unge i dag har flere tilbud på det sosiale og kulturelle plan enn tidligere, er det likevel mange som trenger nettopp et sted utenfor sitt daglige liv – et sted som er ens eget og hvor man kan få påfyll til å møte hverdagen utenfor.

 DISTRIKT
NR. 21:
OSLO OG OMLAND

**DISTRIKT NR. 21:
OSLO OG OMEGN**
INTERVJU MED DSS SNORRE ØSTLUND

Av Kjell-Henrik Hendrichs

– Hvor lenge er det siden ditt distrikt ble opprettet, og hvor lenge har du vært Distrikts Stor Sire?

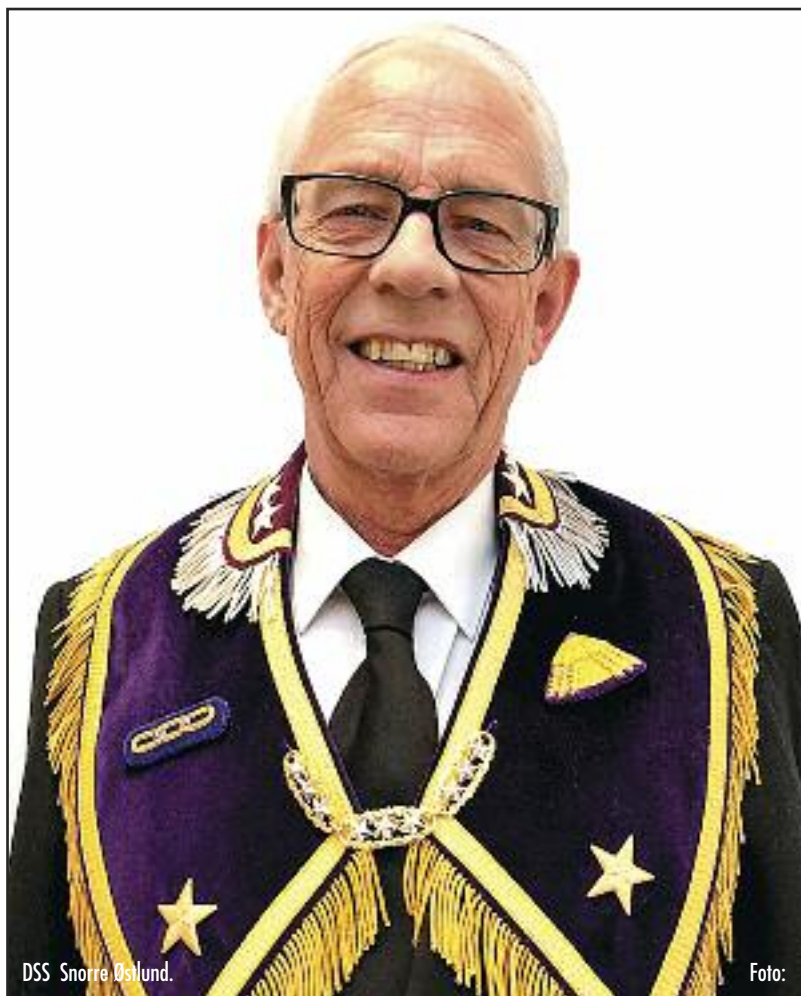
– Distrikt 21 ble opprettet høsten 1995. Det har sitt utspring fra distrikt 1, som på det tidspunkt besto av Oslo, største delen av Akershus og Kongsvinger. Distrikt 21 består av deler av Oslo pluss de to Skilogene.

Den første DDSS var Jan Erik Johansen. Selv ble jeg installert den 2. september 2014 i Leir nr. 12 Akershus.

– Hvor mange loger har du i ditt distrikt, når ble den eldste stiftet og når ble den yngste stiftet?

– I distrikt 21 er det syv loger og en leir. To av logene befinner seg altså på Ski, de andre samt leiren holder til i Ordenens stamhus, Odd Fellow gården i Oslo.

Den eldste logen, loge nr. 10 St.Hallvard, har en litt spesiell historisk tilblivelse. Den danske Stor Sire, Petrus Beyer, arbeidet aktivt i mange år for å etablere et Odd Fellow brohode i Norge. Han lykkes i 1898 med å etablere Loge nr. 1 Noreg i Stavanger. Imidlertid strandet forsøket etter kort tid. I 1908 ble så Loge nr. 1 Norvegia instituert i Oslo. I løpet av de neste tolv årene ble ytterligere åtte loger instituert fra Trondheim i nord til Stavanger i sør. Nå trengtes kun en loge til for å kunne stifte Den Uavhengige Norske Storloge av I.O.O.F. Allerede i 1919 hadde planleggingen startet for å nå målet så raskt som mulig. Loge nr. 1

DSS Snorre Østlund.

Foto:

Intervju med Distrikts Stor Sire Snorre Østlund

Norvegia og loge nr. 2 Eidsvold stilte begge opp med nødvendig hjelp, og på St. Hallvards dag den 15. mai 1920 ble Loge nr. 10 St. Hallvard instituert. Deretter, 7. august samme år ble Den Uavhengige Norske Storloge instituert og da med Sam Johnson som den første norske Stor Sire.

Den yngste loge i mitt distrikt er Loge nr. 139 Kong Haakon som for øvrig har min egen loge, Loge nr. 32 Viken som moderloge. Loge nr. 139 Kong Haakon er kun 15 år. Stiftelsesdatoen er 26. april 2001.

Leir nr. 12 Akershus ble stiftet 6. januar 1970. Det er en leir som under skiftende embedskollegier, inklusive nåværende kollegium under ledelse av HP Ole-Bernt Wivesøll, har hatt en god utvikling i alle disse årene. Leirslagningene har godt innhold, inne under leirslagningene så vel som på

ettermøtene. Gradritualene blir fremført på en uklanderlig måte. Summen av dette er at medlemmene møter opp og i hovedsak fyller salen på hver eneste leirslagning.

– Hvordan har medlemstilveksten vært i de senere år, og ser du noen spesielle utfordringer i denne forbindelse?

– Det har vært nedlagt mye godt arbeid, og da med spesielt fokus på S&E, i logene de siste årene. Dette har gitt gode resultater, og distriktet har de siste årene hatt et solid tilskudd av medlemmer.

Flere av logene har også brutt en barriere ved at de har fått inn flere unge medlemmer. Når nå disse igjen inviterer sine venner inn, øyner vi muligheten av å få gjort noe med den utfordringen det er å ha en medlemsmasse med høy gjennomsnittsalder. Skal vi

DISTRIKTRÅDET I DISTRIKT 21 OSLO OG OMLAND: Bak fra venstre: Erling Nordsjø, 22 Th. Wildey, Svein Jacobsen, Leir 12 Akershus, DSS Snorre Østlund, Ole Weyer Tveitan, 20 Fr. Nansen, Gunnar Gravalid, 129 Oscarsborg. Foran fra venstre: Rolf Akeren, 32 Viken, Hans Kyrre Draagen, 139 Kong Haakon, Richard Malinowski, 79 Roald Amundsen, og Geir Bråten, 10 St. Hallvard

imidlertid lykkes fullt ut, kan vi ikke tillate oss å slappe mye av eller miste fokus de nærmeste årene.

Utfordringen blir til enhver tid å ha høyt motiverte embedskollegier med embedsmenn som jobber godt sammen.

– Har ditt distrikt noen spesielle utfordringer i forhold til andre distrikt du kjenner til, og hvordan løses eventuelt disse?

– Jeg tror vel egentlig at vi har mange av de samme utfordringene som de andre distriktene har. Imidlertid er det en kjensgjerning at vi holder til i, og for to av logene sin del nært inntil, Norges desidert største og travleste by. Tilbudene er enormt mange og innbyggerne her er nok mer enn over gjennomsnittet opptatt.

Dermed er utfordringen om enn ikke uoverstigelig, stor når det gjelder å kommunisere vårt budskap og skape nysgjerrighet og et ønske hos aktuelle kandidater om å få bli en del av vår organisasjon.

– Hvordan trives du i ditt embede som Distrikts Stor Sire og hvordan påvirker dette din oppfatning av Odd Fellow Ordenen?

– Jeg synes det er utrolig givende å få jobbe sammen med, og aktivt bidra til at alle de dyktige embedsmenn vi har i våre loger og i vår leir, lykkes med sine oppgaver. Embedsmennene står på, er kreative, samarbeidsvillige og positive til det meste. Denne arbeidsviljen og positiviteten smitter over på det enkelte medlem og er nok den viktigste årsak til at distriktet er i medvind. Gjennom embedet som DSS er jeg også blitt kjent med medlemmene i de respektive loger på en helt annen måte enn tidligere. Og hvert enkelt medlem

ODD FELLOWLOGER OG -LEIR I DISTRIKT 21:			
LOGE NR	10 ST. HALLVARD	OSLO	15.05.1920
LOGE NR	20 FR. NANSEN	OSLO	10.10.1936
LOGE NR	22 THOMAS WILDEY	OSLO	15.01.1948
LOGE NR	32 VIKEN	OSLO	24.11.1950
LOGE NR	79 ROALD AMUNDSEN	SKI	07.03.1971
LOGE NR	129 OSCARSBORG	SKI	12.05.1995
LOGE NR	139 KONG HAAKON	OSLO	26.04.2001
LEIR NR	12 AKERSHUS	OSLO	06.01.1970

jeg snakker med, gir meg ny viten og nye ideer som på et senere tidspunkt kanskje kan tas frem og brukes i Ordensarbeidet. Alt dette bare forsterker det vi alltid har sagt, nemlig at vår vandring i Ordenen er læring og egenutvikling fra begynnelse til slutt. Videre har nok embedet også gjort at jeg nå enda tydeligere ser hele Odd Fellow Ordenen som en stor familie bestående av mange gode mennesker.

DR er et forum som jeg føler gir meg mye god og nødvendig støtte. De Storrepresentantene jeg har hatt gleden av å samarbeide med, har kommet med kloke innspill, deltatt aktivt i diskusjoner og tatt med tilbake til logene det vi har diskutert og hvilke konklusjoner vi har kommet frem til. Videre knytter DR en utmerket forbindelse mellom loger og Storlogen, spesielt der vi selv ikke finner svar på alle spørsmål og der Storlogen har et felles budskap til logene. Møteagendaen skifter fra møte til møte, men en post er på en eller annen måte alltid med. Det er S&E med spesiell vekt på endring i medlemsmassen. Det fokuset slipper vi ikke.

– Er det noe du gjerne skulle ha gjort for å få Odd Fellow Ordenens etiske budskap mer og bedre ut i samfunnet?

– Det er helt åpenbart at mange en-

heter gjør en formidabel jobb for å få dette til. Og i forbindelse med dette arbeidet oppdager de hvor få det er som egentlig kjenner til oss. Det er nok derfor et stort ønske hos våre medlemmer at noe gjøres for at Ordenen skal bli mer kjent utenfor logelokalene. Jeg føler meg trygg på at vi faktisk har noe veldig positivt å tilby de fleste i vårt land, men mange vet jo ikke at vi eksisterer og da selvfølgelig heller ikke hva vi står for. Jeg er sikker på at rekrutteringen vil skyte fart om kunnskapen om oss blir bedre. Jeg mener vi er middels gode til å kommunisere innad i organisasjonen, men alt for dårlige til å kommunisere vårt budskap utad. Trenger vi å forbli så introverte? Kanskje vi har noe å lære av andre organisasjoner her?

Den kommende Landssaken bør være et utmerket middel til å markedsføre oss. Jeg føler at vi ikke har fått nok ut av de Landssakene vi har gjennomført tidligere. La oss nå gripe muligheten til å klare to ting på en gang,- gjøre en god gjerning samtidig som vi markerer hva vi står for.

Ellers har vi nok også en god del ubenyttede muligheter på nettet.

Det er opp til oss å sørge for at Ordenens fremtid sikres. Det oppnår vi ikke ved å gjøre kunnskap om oss utilgjengelig.

THE ORIGINAL ODD FELLOWS LONDON, SHEFFIELD — THEN THE

The first references to the Odd Fellows are in London but during the 18th century their Lodges spread countrywide. In the later years of the 18th century revolutionary fever spurred first by the Americans and subsequently the French caused great alarm to the government and various punitive laws were passed, making membership of working peoples' organisations such as the Odd Fellows illegal and treasonable. Because of Royal patronage the Freemasons escaped this punishment. By the mid 1790s persecution became so fierce that the Order of Odd Fellows in London was forced to disband. The governing role of Grand Lodge was taken over by the Original Lodge in Sheffield, then considered to be the most radical town in England and safely 200 miles away from the government and its paid informers in London. By this time the Order of Odd Fellows was well established and organised into separate Districts across the country.

The Manchester District in Lancashire had been content to accept the Order being governed from London, which is the capital city. However once autocratic orders started to be issued from Sheffield in the hated county of Yorkshire with a rivalry dating back to the Wars of the Roses in the 15th century, passions were roused. Between 1810 and 1813 the Manchester District set itself up as a rival governing organisation to the Original Grand Lodge in Sheffield and declared independence, naming itself the Independent Order of Odd Fellows Manchester Unity and gathered support from other Lodges across the country that demanded more democracy. The Original Grand Lodge in Sheffield continued to operate for a number of years until further arguments and breakaways led to it being abolished in 1837, when the remaining

Past Grand Master Paul Eyre har vært en uvurderlig kilde til fakta-kunnskap om Manchester Unity, både under skrivningen av Ordenhistorien, og under våre turer til «Ordenens røtter» som utvilsomt ligger i England. Paul Eyre er også historiograf i Manchester Unity. Han tilhører en gammel Odd Fellow familie. Som vi ser av bildet av ham, står han ved tavlen over tidlige Grand Masters, hvor en av hans forfedre, J. Eyre, var Grand Master i 1851. De Tre Kjedeledd har bedt ham skrive to artikler til dette nummer. Den ene handler om Ordenens opprinnelse, mens den andre dreier seg om ritualer og symboler.

The Order of Odd Fellows, along with other early fraternal orders such as Freemasons, evolved from the old English Trade Guilds which, aside from the regulation of their crafts, had ceremonial and benevolent functions supporting members and their dependants in times of need. With the expansion of trade and the coming of the Industrial Revolution at the beginning of the 18th century the old Trade Guild system collapsed. In its place, to preserve the much-needed system of members combining and contributing together for their common good, arose the Fraternal Orders that inherited the traditions and symbolism of the Guilds along with the titles of their principal officers – Grand Masters, Wardens etc.

GENNEM FELLOWSHIP I WORLD, MANCHESTER, THE WORLD —

affiliated Lodges forming the Grand United Order of Odd Fellows with its Grand Lodge based itself in Leeds, subsequently moving to Manchester.

Meanwhile with emigration the Order had spread overseas. In 1819 a member of the Independent Order of Odd Fellows Manchester Unity in

America, Thomas Wildey, established the first Lodge there, obtaining a dispensation from the IOOF Manchester Unity. In 1826 the Annual Moveable Committee (the democratic governing body of the IOOF Manchester Unity) gave a charter to establish the Sovereign Grand Lodge in the USA,

ØVERST TIL VENSTRE: Paul Eyre.
NEDERST TIL VENSTRE: En mugge som skulle minne om V, K & S.
ØVERST TIL HØYRE: Det var viktig at fanen bekreftet at man var «royal» og «lojal».
NEDERST TIL HØYRE: To bilder som viser den industrielle revolusjons «umenneskelige» ansikt.

granting it “full powers to conduct the business of Odd Fellowship without the interference of any other country?”

The Order in England continued to grow and prosper until 1834. In that year the arrest, prosecution, conviction and sentencing to 7 years penal servitude in Australia of the «Tolpuddle Martyrs» members of a local Friendly Society that used the Odd Fellows’ ritual and oaths as their own, caused great panic to the IOOF Manchester Unity who were meeting for their Annual Moveable Committee in Hull at the time that the sentencing was announced, causing delegates to flee back home to destroy their membership records before arrests might be made. In response the Grand Master and Board of Directors of the IOOF Manchester Unity abolished the ancient ritual and oaths of the Order, replacing them with a simplified version that would escape prosecution. Members of the Order in America, having fought a war for independence, were in no mood to accept changes to the ancient ritual to satisfy a hated British government and, as a result, declared independence from the Manchester Unity. Happily nowadays both branches of worldwide Oddfellowship operate in harmony to promote our tenets of Friendship, Love and Truth.

Fra Bekransningen.

LOGE NR. 73 NAMSEN

50 ÅR

32
48

Loge nr. 73 Namsen ble stiftet den 26.3.1966. Logens første OM Johannes Bedsvaag ble medlem av loge nr. 3 Eystein i Trondheim i 1952 og senere i loge nr. 44 Stein, på Steinkjer da den ble instituert. Han var den som brakte Odd Fellow til Namsos og gjennom iherdig møtevirksomhet både privat og i leide lokaler kunne broderforeningen Namsen bli stiftet i 1958. Det tok lang tid å skaffe nok medlemmer i området til å danne loge, men den 26. mars 1966 kunne loge nr. 73 Namsen bli stiftet. Møtene ble da gjennomført i leide lokaler hos Namsos Skytterlag, og selvsagt måtte loge monteres og demonteres ved hvert møte. Da Rebekkaloge nr. 39 Signi skulle institueres ca 2 år etter, hadde logen inngått leieforhold i midtbyen, i lokalene til Namsos Athenæum, men fremdeles måtte utstyret monteres og demonteres.

Da logen feiret sitt 40-års jubileum i 2006 holdt vi fremdeles til i Namsos Athenæum, men da hadde vi inngått samarbeid med frimurerloge Capella og Rebekkaloge nr. 39 Signi om å kjøpe og istandsette 2. etasje i Sparebank 1 Midt-Norges lavblokk. Lokalene ble innviet i desember 2006, etter masse timer med dugnad. Her har vi alt vi har drømt og snakket om; logesal, spisesal med kjøkken, salong og tilstøtende servicerom.

Logen har ved inngangen til jubileumsåret 70 medlemmer.

Ved jubileumsfeiringen, den 2. april 2016, ble det gjennomført bekransning på graven til tidligere nevnte Johannes Bedsvaag Denne ble utført av barne-

barnet Espen Engebretsen, som også er bror i vår loge. Det deltok ca 30 brødre ved seremonien. Denne ble avsluttet med en fanfare.

Senere på ettermiddagen ble det arrangert Festloge 2, hvor Stor Sire Morten Buan og DSS Odd Gunnar Nygård bæret oss med sitt nærvær. En festloge som ble gjennomført med verdighet og følelse, med et vel fungerende musikalsk følge ved musikkansvarlig.

Tilsammen 87 brødre, ledsagere og gjester fra andre Ordensenheter deltok. De andre Ordensenheter var Leir nr. 21 Kongstanken, loge nr. 42 Humanitas, loge nr. 44 Stein, loge nr. 76 Stiklestad, loge nr. 114 Tord Folesson, loge nr. 154 Folla og Rebekkaloge nr. 39 Signi.

Ved jubileumsmiddagen, som bar preg av en meny med ingredienser relatert til Namdalen, hjalp søstre fra Rebekkaloge nr. 39 Signi til med serveringen.

Etter at alle hadde tatt plass rundt festbordet anførte Stor Sire Kongens skål, og Storrepr. rettet en skål for Ordenen ved Stor Sire. Eks OM Paul Almåsvold leste prolog til jubileet og deretter ble logesangen sunget.

LOGE NR 73 NAMSEN 50 ÅR

*Loge nr 73 Namsen - jublant.
Vennskap, kjærlighet - er det sant i 50? Å, jo - i hvert fall i blant.
Kanskje en logesterk blanding av venleik, kjærleik og sanning?
Ja, for vi er jo vanlige menn med egenskaper i et vidt spenn.
Det var jo det Thomas Wildey så, som han gjerne ville ha en styring på.
Og brødre fulgte de store visjoner fra generasjon til generasjoner.
De kjente den kjærlige, glødende flamme som skulle gjøre ufred og ondskap til skamme.*

Bror Johannes Bedsvaag lyttet og hørte. Satte seg i bilen og til Trondheim kjørte. Ble der opptatt som Odd Fellow bror, og etter ham her grodde og gror. Først flere år med broderforening

*før Skytterhus og loge-etablering.
Til Namsos Athenæum to år etter
hvor søstre og brødre jobber og svetter
for opp- og nedtak hvert eneste møte.
Skal ikke akkurat påstå vi nøt-det.
Men i god historisk Thomas Wildey-
ånd
vet vi at pionerene også hadde det sånn.*

*Stor var slitasjen på inventaret.
Mange år vi ventet og ventet på svaret:
Når skal vi få våre egne lokaler?
Når skal vi få vandre i egne saler?*

*Ett år med dugnad blant optimister.
Gleden er stor - målet frister.
Så endelig, endelig etter 40 år
vi stolte, glade i egne lokaler står.
Og målet kom som en vakker drøm
i sannhet, vennskap og kjærlighet øm.
Ja, vi kunne faktisk gråte av glede.
Endelig, endelig var vi til stede
i vårt eget prektige logehus.
Nå kan vi med stolthet se oss tilbake
og i Thomas Wildyes ånd bukke og
takke.*

*50 år er jo bare et tall,
for vi vet jo så inderlig vel at vi skal
VIDERE - VIDERE MOT NYE MÅL
Men la oss dog allikevel
i denne herlige, festlige jubileumskveld
få lov - i all beskjedenhet - å feire oss
selv.*

Gratulerer Loge nr 73 Namsen! Skål!

Underveis i festmiddagen var det taler ved Stor Sire, som var veldig personlig da hans egen fadder Eks OM Trond Reitan (tidl Loge nr. 56 Johan Middelthon) var tilstede. I sin tale berømmet han blant annet logen for å være i god utvikling og for å være vel-drevet.

OM Cato Midtdal, OM Oddbjørn Solum fra loge nr. 44 Stein, som er moderloge, OM Svein Egil Bjørknes fra loge nr. 154 Folla, hvor vi er moderloge. Videre holdt bror Espen Engebretsen en tale som takk og hilsen fra familien til Johannes Bedsvaag. Bror Alf Rødli ønsket i sin tale å berømme jubileumskomiteen for vel utført arbeide i forbindelse med forberedelse og gjennomføring av jubileumsfeiringen.

Etter desserten takket OM Karl Hamnes i Loge nr. 42 Humanitas, som er vår vennskapsloge, for maten.

Så ble taffelet hevet og jubileet fortsatte i salongen til ut i de små timer.

Tekst: Eks OM Sigbjørn Smevik

Barnebarn av logens første OM, Espen Engebretsen.

Stor Sire Morten Buan og Overmester Cato Midtdal.

Stor Sire Morten Buan (t. h.) sammen med fadder Eks OM Trond Reitan.

THE RITUAL OF THE ORDER

BILDE FRA ET LOGEMØTE i Rotherham. Vi merker oss spesielt bruken av skjødeskinnsregalier. Denne regalietypen forsvant fra vår Ordensgren i 1882.

The ritual practice of the Order of Odd Fellows, as with the Masons, originates from the medieval trade guilds. One is not a copy or imitation of the other and they are distinct and separate. Surviving records from the many and various medieval guilds in England prove that ritual and ceremonial played a key part in their proceedings. The common origin of group rituals and degrees can be found

in the hermetic practice of spiritual alchemy and Christianised Kabbalah as introduced to Europe in the Renaissance, where references to the fabled process of transmuting base lead into gold are seen as symbolic of the process of purifying and elevating human consciousness.

Alchemical and hermetic books and illustrations became very popular in Northern Europe, particularly in England and Germany, in the 17th century. It is also interesting to note that fraternal Orders flourished in the Protestant countries of Northern Europe but were, and are, little known in the Catholic countries of Southern Europe. This perhaps suggests that when the Protestant Reformation abolished the mystical elements of Catholicism as idolatrous, it created a vacuum and that people had an inherent need for

some arcane and metaphysical elements to make sense of life and existence, which could be found in fraternal rituals.

The alchemical process, whether applied to metals or the human psyche, basically involved the loosening or dissolving of the initial state into primal matter and reassembling the parts into a higher and nobler form. This can be observed in the ancient Odd Fellow ritual where the initiate is bound, blindfolded and disorientated when led into a darkened Lodge room with strange sounds and sensations before being introduced in light to the teachings of the Order to attempt to

create a new higher and nobler consciousness. This process was repeated for the advancing degrees. Such a process could not fail to have a deep impression on the participants, thus strongly reinforcing the message of the teachings being presented at the time.

The symbolism of Freemasonry is concerned with working with stone from its rough to its finished state. By contrast the original symbolism of Oddfellowship was the planetary constellation, signifying that, in keeping with the Hermetic inscription "as above, so below", our society and the responsibility of its individual members should be so organised that each

DE FLESTE ORDENER har symboltavler som denne. Øverst finner vi «Det Altseende Øyet» som overvåker det hele. Så kommer fra venstre det gamle calvinist-symbolet, «Hjerte og hånd». Dette følges av «Noas ark og duen med oljekvist i nebbet» og avsluttes med «Timeglasset.»

I NESTE REKKE KOMMER «Øksen innrammet med De Tre Kjedeledd», «Lammet med seiersfanen», «Bunten av staver» og «Bikuben».

NESTE REKKE STARTER MED «Pile-ne og koggeret», «Månen og de syv stjerner», «Den Hellige Skrift», «Staven med de friske skudd» og «Solen».

SENTRALT I TAVLEN starter det med «Verdenskulen», «Moses med staven», «Paktens ark», «Løven», «Uglen» og «Verdenskulen» i en litt annen form.

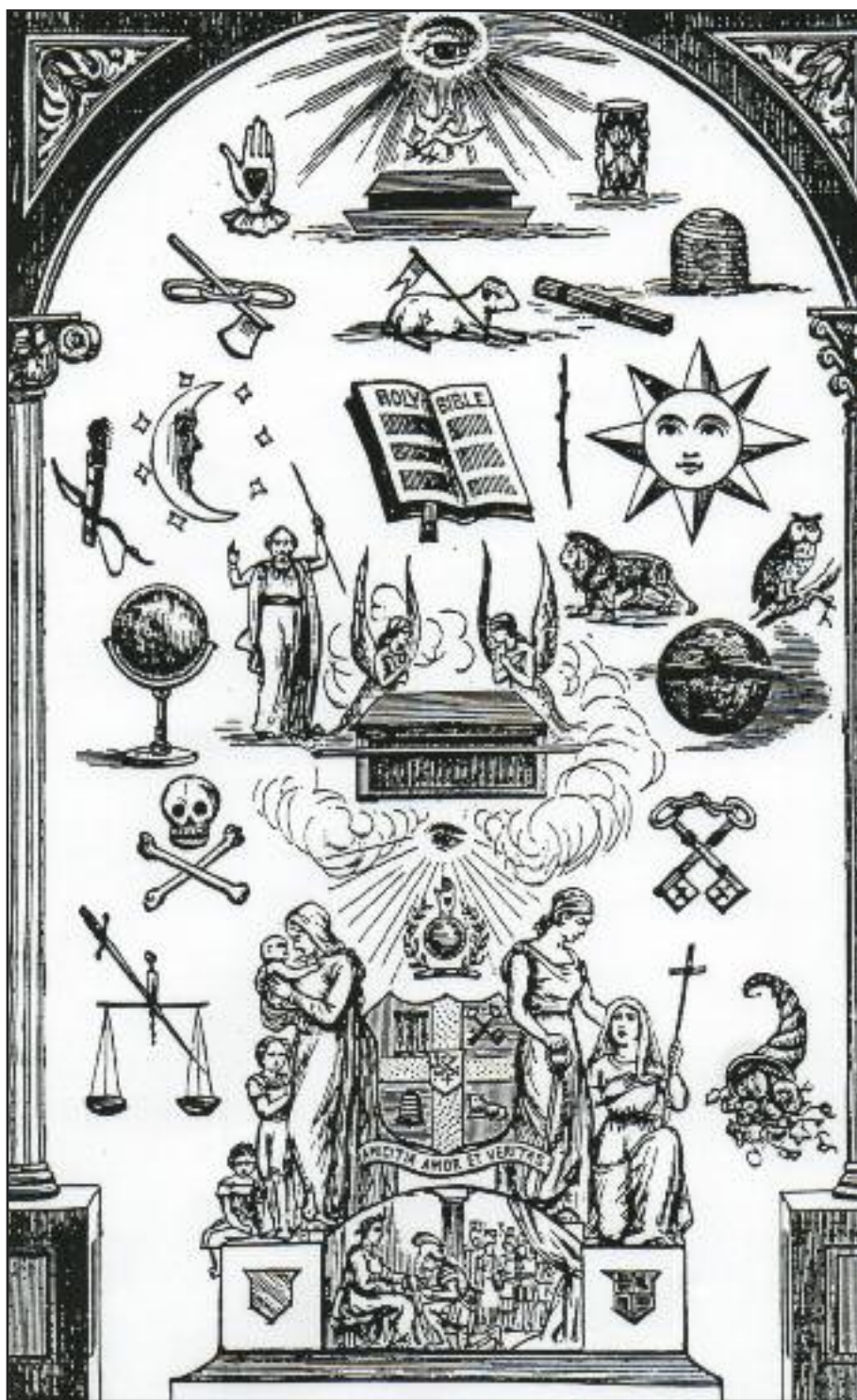
I neste rekke kommer «Dødningehodet med knoklene» og så en repetisjon av «Det Altseende Øyet» og «To nøkler som holdes sammen av De Tre Kjedeledd»

NEDERSTE DEL STARTER MED «Vekten og Sverdet» på den vestre side og «Overflødhetshornet på den høyre». Mellom dem er Odd Fellow Ordenens gamle emblem med Vennskap, Kjærlighet og Sannhet på latin formulert som: «Amicitia, Amor et Veritas». Til venstre i emblemet ser vi fru Caritas, denne gang med tre barn hun gir omsorg. Over emblemet finner vi «Hjerte og Hånd» kombinert med «Verdenskulen omgitt med en æreskrans». Vi merker oss at noen symboler er velkjent for vår Ordensgren, mens andre er mindre kjent eller helt ukjent.

occupied in turn a particular place and function that was in harmony with and supported the whole.

The earliest recorded Oddfellows Lodge in London was named Aristarchus after the ancient Greek astronomer and mathematician who presented the first known model that placed the Sun at the centre of the known universe. The symbol of the Noble Grand, as master of the Lodge, is the sun, enlightening members by the teachings and example of the Order. The symbol of the Vice Grand is the moon, reflecting the light of the sun, and thus supporting the Noble Grand in providing the light of the Order's teachings. The emblem of the

seven stars refers to the seven classical planets, which were those easily seen with the naked eye, and were thus known to ancient astrologers. They are (with the qualities they were thought to represent) the Sun (life-force, masculine), Moon (emotion, feminine), Mercury (communication, understanding), Venus (harmony, attraction), Mars (confidence, energy), Jupiter (prosperity, benevolence) and Saturn (nobility, order). The desirability of these qualities, and thus the appreciation of the emblem of the seven stars, is readily apparent.

The verses on Friendship, Love and Truth written for Lodges in the 18th

century by the poet Brother James Montgomery contain the following appropriate lines:

*«Adorned with gems so richly bright,
We'll form a constellation,
Where every star with modest light
Shall gild his proper station».*

By its ritual the Order of Odd Fellows still seeks to promote and develop nobility of character amongst its brothers and sisters to create in microcosm an idealised society that, like the planets, is ordered and in harmony. Long may it flourish!

STOR SIRES TALE

TIL NOFA-SYMPIOSIET 2016

KORT TILBAKEBLIKK

NOFA er fem år 18. juni 2016. Nå kan vi trekke noen linjer tilbake til starten i 2011. Selv store optimister våget ikke å tenke at følgende skulle skje på så kort tid:

- NOFA har nå 140 medlemmer
- NOFA har og har hatt fire symposier i Trondheim, Bergen, Tromsø og Kristiansand
- de fire symposiene har samlet om lag 700 medlemmer fra hele landet
- vi har hatt en rekke seminarer over hele landet som har samlet mer enn tusen deltakere
- 59 prosjekter er igangsatt
- en rekke prosjekter er allerede avsluttet
- vi har allerede fått to regionale akademier, og flere kommer.

DET TIDLØSE OG DET FORANDERLIGE

Odd Fellow Ordenen er i sitt vesen tidløs. Med det mener vi at dens verdier og etikk gjelder til alle tider. Vår innsiktsfulle dikterdronning og Nobelprisvinner, Sigrid Undset (1882-1949), treffer nerven i denne tidløsheten når hun sier:

«Thi sed og skikk forandres meget, alt som tiderne lider

og menneskenes tro forandres, og de tenker annerledes om mange ting.

Men menneskenes hjerter forandres aldeles intet i alle dager.»

Odd Fellow Ordenen seder og skikker er under stadig, men langsam forandring. Det er også våre livs- syn og tenkemåter som avledes av den tiden vi lever i, og den kulturen vi er en del av. Våre verdier og vår etikk taler derimot til hjertet.

Men menneskenes hjerter forandres aldeles intet i alle dager.»

NOEN HISTORISKE TILBAKEBLIKK

Odd Fellow Ordenen er gammel. Skal vi tro de siste historiske funn ble den første Odd Fellow loge stiftet i Sheffield i 1730. Vår Ordene er et samfunnsprodukt av den første, industrielle revolusjon som oppløste det gamle bonde- og føydalsamfunnet.

Samfunnsoppløsningen gjorde menneskene avhengige av hverandre på en ny måte.

Tore Lund Andersen har som NOFA-prosjekt gitt oss mulighet til å trenge inn i den engelske Ordensgren – Manchester Unities - start og virke. Et femtital norske Odd Fellows har hatt studiereiser til England for å granske våre røtter for å forstå mer.

Fra 1730 og fremover var Ordenens hovedhensikt å skape et sikkerhetsnett for mennesker. De hadde brutt opp fra et trygt, familiebasert nettverk og havnet i et meget usikkert og truende liv i de store industribyene i England.

Hvorfor var et slikt sikkerhetsnett av avgjørende betydning?

Jo, i disse byene fantes det virksomheter som var klart misbrukende, utnyttende og menneskefiendtlige. Hvert enkelt individ ble overlatt til seg selv og var «sin egen ulykkes smed». Medmenneskelighet, altruisme og

solidaritet fantes ikke, men måtte skapes. De gode Odd Fellow loger skapte slike menneskevennlige oaser som ikke bare tok seg av sine egne medlemmer. Logene hadde også et stort hjerte for andre trengende medmennesker. Det var denne solidaritet og broderlig omtanke Thomas Wildey lengtet tilbake til da han startet vår Ordensgren i 1819. Han lengtet først og fremst til et sted hvor han spurte andre og ble spurt av andre om:

«What can I do for you?»

Dette spørsmålet er kjernen i all altruistisk tenkemåte.

Odd Fellow Ordenens ubegripelige suksess på 1800-tallet i USA er også en suksess for Ordensfedrenes ledelse, deres analyser, antakelser, ønsker og verdier.

Vi tenker beklageligvis ikke Thomas Wildey og James Ridgely som ledere. Den første hylles som selve grunnleggeren. Den andre er den store arkitekt og byggmester. Begge etterlot seg et kolossalt Ordensbyggverk. De var i sannhet store ledere. Det ser vi på de resultater de etterlot seg.

Men det de begge så som det vesentlig var den personlig dannelse slik det ble formulert i målet: «To elevate the character of man».

ODD FELLOW ORDENEN I NORGE

Da vår Orden kom til Norge i 1898 var den en fremmed fugl med et fremmedklingende navn. Historisk sett kan vi kalle overføringen av Ordenen fra USA til Europa som «den europeiske transformasjon». De sosiale hjelpeordningene som hadde vært noe av bærebjelken og livskraften i USA, hadde lite i Europa å gjøre.

Ordenen i Europa ble rensert for forsikringsperspektivet, men fikk til gjengjeld en helt annen vektledning av det rituelle arbeid og den personlige dannelse.

Sagt på en annen måte ble Odd Fellow Ordenen på det europeiske kontinent entydig etisk og dannelsesorientert. Den ble en verdibærer.

Denne «europeiske transformasjon» fortsatte og ble ytterligere forsterket da Odd Fellow Ordenen slo rot i Norge. Da Samuel Johnson utformet lovgivningen både for loger i 1908 og for den kommende norske Storloge i 1920, ser vi at han satte en sluttstrek for den europeiske transformasjon.

Ordenen i Norge fremstår som en altruistisk og etisk verdibærende kraft.

Det eneste som er igjen av det amerikanske system er Ordensmedlemmenes Begravelseskasse, idet vi husker de gamle ord «memento mori» vi skal alle dø.

Samuel Johnson var en visjonær leder med visjoner dypt forankret i Ordenens budord og verdier. Vi finner dette stoffet igjen i hans eminente bearbeidelse av de norske ritualene og i hans forfatterskap til de Rebekkaritualer som i dag brukes over hele Europa. Han satte en kurs som vi følger den dag i dag. Det er en ganske imponerende attest å få nærmere hundre år etter at det skjedd. Dette er klare tegn på langsiktig og målbevisst lederskap.

REVITALISERING AV LEIREN

I de siste årene har vi gjennom NOFA også tatt mål av

oss til å revitalisere leirslagningen og leirarbeidet. Så vel loger og leire hviler trygt på Odd Fellow Ordenens etiske grunnlag og etikk. Dette grunnlaget går som røde tråder og impulser gjennom alle grader. Men rituell og dramaturgiske er logesalen og leirslagningen som to forskjellige verdener som gir ulike, men like verdifulle etiske impulser til deltakerne.

DET MODERNE NORGE

Etter siste krig var det gjenreisning over hele samfunnspekteret. I 1945 hadde Odd Fellow Ordenen i Norge 20 Odd Fellow loger og ni Rebekkaloger og én Odd Fellow leir med til sammen om lag 2.000 medlemmer.

75 år etter – altså i 2016 - er tallene 155 Odd Fellow loger, 132 Rebekkaloger, 28 Odd Fellow leire og 26 Rebekkalogere med nærmere 23.000 medlemmer.

I løpet av denne tiden har det norske samfunn forandret seg til det ugjenkjennelige.

Fra å være en fattig, nedslitt og krigstrett nasjon, er vi økonomisk blir et av verdens rikeste land. Fra å være samlet om en forholdsvis tradisjonsbundet enhetskultur, er vi blitt et internasjonalt og flerkulturelt samfunn. I 1945 snakket knapt 5% av befolkningen et fremmed språk i tillegg til sitt eget. I dag er det kanskje bare 5% som ikke kan noe annet språk enn norsk. Ved utgangen av krigen var det en relativt sjelden ting at man tok en doktorgrad i Norge; så sjeldent var det at det ble slått opp i avisene. I dag tas det daglig flere doktorgrader, og det er blitt vanlig at man ikke bare har én, men to eller flere doktorgrader. I 1945 var vi fortsatt en befolkning spredd ut over hele landet i hver en fjordarm og hvert et dalsøkk. Nå er befolkningen i ferd med å bli urbanisert og bosetningen sentrert om de store byområdene i øst, sør, vest og nord. Om ikke mange år har vi en befolkning på 6 millioner med et etnisk og kulturelt helt annet utgangspunkt enn da Ordenen kom til Norge i 1898.

HVORDAN VIL VI LEVE?

I hvilket samfunn lever vår Orden, i hvilket samfunn skal vi leve i?

La oss se på noen generelle samfunnstrekk som har konsekvenser for alle frivillige organisasjoner, også selvfølgelig vår Orden. De aller fleste opplever en medlemsstagnasjon og mange en markert tilbakegang. Frivillighet Norge som er paraplyorganisasjon for alle de største organisasjoner sier at de opplever at det bli færre frivillige men at de som er aktive, bidrar mer. Hadia Tajik – tidligere kulturminister – sa i et foredrag jeg var på, at forskning viser at trenden i Norge er at det er vanskeligere å rekruttere frivillige. De setter større krav til aktiviteten. De krever at en må levere det en lover. At aktiviteten oppleves meningsfull, betyr mer. En opplever mindre lojalitet til organisasjoner og det er færre livslange løp. Dette ser vi også i OF der et økende antall er medlem i noen år og så melder seg ut. Denne økningen er markant i alle organisasjoner også hos oss. Vi skal ikke bare akseptere dette uten å treffe tiltak men det å innse at vi også preges og påvirkes av samfunns og generasjonstrende, er viktig å ta inn over seg.

Det er i dag klart en trend at blant de yngre generasjoner er det større fokus på selvutvikling. Retningen er også mer individuelt orientert enn samfunnsorientert. Fortsatt er det stor villighet til deltagelse og mange sier at grunnen til at de ikke er med er at de ikke har blitt spurt. De må spørres og inviteres inn.

HVORDAN LEDER VI ODD FELLOW ORDENEN?

Vi har i dag 341 Ordensenheter som alle har ledelse og en leder. Hvordan denne ledelsen er, er virkelig ikke likegyldig. Odd Fellow Ordenen er verdibærende, og det må ikke minst sette sitt preg på Ordenens ledelse og ledere. Fra min tid i Forsvaret sa vi ofte – som «Troppsjeften så troppen» – i vår sammenheng kan vi si: «Som Overmesteren – så logen.» OM/HM/HP setter eksempel og preger virksomheten. Spesielt i en Orden som vår der produktet er etikk og verdier, vil en leder være et forbilde og en kulturbærer. Det å være OM og leder av en loge er en omfattende og utfordrende oppgave – lederen må leve ut verdiene og omsette VKS i praksis. Vår Orden er i sitt vesen altruistisk, og dermed må også vår ledelsespraksis være forankret i en altruistisk tenke-, handlings- og væremåte og ta opp i seg det som i dag omtales som en tjenende lederskap. På Akademiets første seminar i Trondheim fremhevet professor Janne Haaland Matlary at ledelse ikke er en teoretisk og livsfjern øvelse. Det formulerte hun ved å sitere en tidligere Krigsskoleleder, Odin Johannesen, som har etterlatt seg dette fyndordet: «Eksempelets makt er total!» Som leder kan du ikke bare si hva du mener, men du må leve som du lærer. Hvis man ikke tror på deg, blir du bare som en lydende malm eller en klingende bjelle – vakkert å høre på, men ganske uten troverdighet.

HVORFOR MØTES VI?

Når vi går til våre logemøter og våre leirslagninger går vi inn i noe annerledes. Vi skal ut fra hverdagen og det dagligdags og søker «fred fra det spredte spill med livets terning.» Ledelse er å gjøre hvert logemøte og hver leirslagning til noe anderledes, ja gjerne noe enestående. Da skal ikke lederne være bestyrere av gammel rutine, men av det friske og nyskapende. Målet må være at unge brødre og søstre, veteraner tenker etter et logemøte, – dette var et godt møte, i kveld fikk jeg med meg noe å tenke på, logen er en viktig del av mitt liv.

HVORDAN FORMIDLER VI VÅRT BUDSKAP?

Vårt læremessige fundament, ritualene, etikken, vårt verdibudskap er mer tidsaktuelt enn noen gang. Det finnes ikke en eneste loge- eller leirgrad som ikke hver eneste dag møter en utfordring i det pulserende og daglige liv.

Da Ordenen kom til Norge, fantes det bare noen få aviser, men hverken radio eller fjernsyn, ikke noe internett, og ikke noe Nationaltheater og andre scener.

I dag omgis vi av lyd og bilder i et mangfold som verden aldri har sett make tid. Det er noe revolusjonerende nytt i kommunikasjonens historie. I denne konkurransen blir fremføringen, levendegjøringen og verdipissingen av våre ritualer enda mer viktigere enn i tidligere tider.

Å formidle budskap gjennom ritualer er en kommunikasjonsform som må fornye seg for å konkurrere med andre kommunikasjonsformer. Fremfører vi våre ritualer uten innlevelse, fortolkning og med et klart budskap, svikter vi vårt lærefundament. Dårlig fremførte ritualer lider samme skjebne som dårlige aviser, dårlige filmer og dårlig teater. Ingen gidder å bruke tiden på dem, ganske enkelt fordi de er intets-

igende. Derfor er forståelsen av ritualer og deres egenart som kommunikasjonsform en sentral del av dette symposiet. Våre grader er en kontinuerlig kommentar til det dagsaktuelle liv.

La meg holde frem tre spørsmål:

- går det en eneste dag uten av mediene inneholder stoff som berører vennskapsforhold mellom mennesker på godt og ondt?
- lever vi en eneste dag uten at vi berøres av saker om appellerer til den altruistiske kjærlighet?
- finnes det en eneste dag i livet hvor sannhetsaspektet ikke settes på prøve?

Vår Orden er absolutt aktuell i dagens samfunn, – våre grader, etisk, belæring og budordsutfordringer. Å være leder i loge og leir betyr å ta ansvar for å se hvor aktuell Ordenen er. Våre tidligere markante ledere i Orden som Thomas Wilder, James Ridgely, og Samuel Johnson så da de la føringene for Ordenen slik at vi står der vi står i dag. Nå er det vår utfordring å se, analysere, forstå og gripe fatt i Ordenens verdigrunnlag og føre dette frem i en ny tid.

DEN LANGSOMME VEKST AV VERDIBEVISSHET

Dette foredraget bygger på at vi i de senere år har fått en klarere forståelse for vår historie, vår arv og hvordan Ordenen har utviklet seg. Om vi skulle sette overskrifter på vår Ordens utvikling over de siste tre hundre årene, kan den se slik ut:

- Ordenen var en selvhjelpsbevegelse med en enkel etisk overbygging.
- Ordenen er nå en bærer av etiske verdier og med få selvhjelselementer igjen. For tre hundre år siden var det et dramatisk behov for organisert selvhjelp. I dag er det i vårt samfunn et like dramatisk behov for etiske verdibærere. Derfor må vi analysere vår historie for å finne kunnskaper og utviklingslinjer og utviklingsbrudd. Det er verdiene og kjernene vi skal ta med oss videre, ikke det som den gang var det dagsaktuelle og bundet til fortiden.

På samme tid må vi arbeide for å forstå våre ritualer. Det er ritualene som er innpakningen av våre verdier slik de faktisk er brakt videre gjennom århundrene og årtusenene.

DET GODE LEDERSKAP

Utviklingen av Ordenen, i loge, i leir og i Storlogen, avhenger i stor grad av godt lederskap og gode ledere. Erkjennelsen av at ledelse er en så viktig faktor for om vi skal lykkes som Orden, gav også grunnlaget for å etablere et prosjekt i Akademiet med fokus på ledelse i Odd Fellow Ordenen. Et prosjekt vi har samarbeidet med den Svenske Storloge om. Prosjektet har vi kalt den Gode OM for Overmester (OM) er sannsynligvis Ordenens viktigste leder så derfor har prosjektet også tatt utgangspunkt i OM embedet. Erfaringen viser at OM har avgjørende innvirkning på utviklingen og miljøet i den enkelte loge. Har logen en god OM gir det ofte grunnlaget for en godt drevet loge. Selv om prosjektet retter seg inn mot OM så har det absolutt relevans for alle embedsmenn i loger, leire og i Storlogen.

Som utgangspunkt for arbeidet følte jeg at vi trengte et omforent syn på hva som kjennetegner god ledelse i Odd Fellow Ordenen. Hvilke egenskaper og krav som stilles til den gode leder i en verdibærende Orden som vår. Målet var å beskrive dette i Stor Sires

grunnsyn på ledelse, og som inneholder utgangspunktet for ledelse i Odd Fellow Ordenen i Norge. Utøvelse av ledelse i Odd Fellow Ordenen må forholde seg til to viktige rammebetingelser: Ordenen er en verdibasert organisasjon; en organisasjon som forvalter og utvikler et verdigrunnlag og dernest at Ordenen er en organisasjon basert på frivillig innsats og engasjement. Verdigrunnlag gir et felles utgangspunkt for ledelse i Ordenen og skal være en rettesnor for våre vurderinger, valg og handlinger i utøvelsen av ledelse. Det er nødvendig for å bevisstgjøre gode holdninger og fremme ønsket atferd. Grunnsynet på ledelse må også synliggjøre våre verdier. Verdigrunnlaget og grunnsynet for ledelse gjelder for hele Odd Fellow Ordenen i Norge og omfatter alle loger, leire og Storlogen. Alle involverte må føle seg forpliktet av verdigrunnlaget og det bør være en visjon vi skal strekke oss etter og som skal samle, bevisstgjøre og forplikte oss i våre handlinger. Som en verdibasert organisasjon blir vi vurdert, ikke bare på hva vi gjør, men også på hvilke verdier vi har, og om vi faktisk etterlever dem på en etisk forsvarlig måte. Er vi lite bevisste verdiene og etikken, mister vi både motivasjon og troverdighet. Er verdibevisstheten stor og vi anvender dem på en etisk måte, virker verdiene samlendende og inspirerende, og vårt omdømme styrkes. Ledelse i Odd Fellow må derfor bygge på Ordenens visjon, verdigrunnlag og grunnsyn på Ledelse.

I Ordenens ledelsesfilosofi har vi forsøkt å sette dette i system. Ledelsesfilosofien er det sett av tanker og ideer som er grunnlaget for ledelse i Odd Fellow Ordenen. I ledelsesfilosofien er det beskrevet et sett av sentrale aspekter ved ledelse i Ordenen: Ledelse er å gå foran og vise vei, -ledelse har som hensikt å påvirke andre menneskers holdninger, tenkning og atferd, -ledelse er utøvelse av et sett av handlinger, -ledelse har som hensikt å få andre til handle, -ledelse skal bidra til at Ordenen når sine mål med fokus på verdier, fordeling av arbeidsoppgaver og ressurser, styring, koordinering, evaluering og kontroll. Odd Fellow Ordenens ledelsesfilosofi tar utgangspunkt i Ordenens verdier.

I Stor Sires grunnsyn har vi forsøkt å beskrive hva den gode leder i Odd Fellow Ordenen må bestrebe seg å leve etter. Det er en leder som er :- troverdig og skaper tillit, - visjonær og har evne til å omsette "drømmer" til virkelighet, - ser fortid og framtid i sammenheng, - forvalter og ivaretar helheten og andres interesser, - bygger fellesskap, arbeider for å utvikle "lagånd" og får andre til å føle seg vel, - er oppmerksom på egen og andres atferd, - er empatisk og lever seg inn i andres tenkemåte, - lytter til andre, - setter andres utvikling og vekst i sentrum og bidrar til å utvikle "hele" mennesket og legger til rette for at alle blir delaktige og inkludert.

Den store utfordringen i utøvelse av ledelse, er å omsette teoriene til praktisk atferd. Skal en leder få autoritet og respekt avhenger det av at en opplever at det er sammenheng mellom teori og praksis. At en lever som vi lærer. Viser ansvar og legger til rette for den enkeltes utvikling som det står i Ordenens gamle målsetning:

To elevate the character of man.

NYTT REGIONALT ODD FELLOW AKADEMI I TRØNDELAG

RÅDET I NOFA TRØNDELAG BESTÅR AV:

Leder:	Lasse Hegge
Sekretær:	Olav Skevik
Kasserer:	Dorid Solrun Berg
Medlem:	Jan-Egil Andersen
Medlem:	Cathrine Thorhus:

INSTITUERING AV REGIONALT AKADEMI TRØNDELAG NOFA TRØNDELAG

Lørdag 5. mars 2016 gjennomførte Stor Sire / Preses Morten Buan institusjon av Regionalt Akademi Trøndelag NOFA Trøndelag i Ordenshuset Hørløcks veg 66 i Trondheim.

Rådet består av:

Leder:	Lasse Hegge
Sekretær:	Olav Skevik
Kasserer:	Dorid Solrun Berg
Medlem:	Jan-Egil Andersen
Medlem:	Cathrine Thorhus

Leder Lasse Hegge takket Stor Sire Preses Morten Buan for institusjonen av Regionalt Akademi Trøndelag NOFA Trøndelag.

Det ble lest hilsen fra Regionalt Akademi Aust- og Vest Agder.

Det var 24 medlemmer av Akademiet til stede ved seremonien. Dep. Stor Sire Geir Småvik var tilstede sammen med begge distriktene DSSer og Str. DSS Astri Kleven Sexe fungerte som Stor Marsjall, det var en vakker seremoni som ble avsluttet med vakker musikk av str. Gunhild By.

Etter institusjonen ble det foredrag av Psykiater Michael Setsaas, og temaet var Etikk i hverdagen. Alle søstre og brødre var enige om at det var et tema som passet godt.

Dagen ble avsluttet med at vi gikk inn i spisesalen til et høytidelig taffel.

Referent:
Bente Løkken

Lørdag 5. mars 2016 vart NOFA Trøndelag instituert av Stor Sire/Preses Morten Buan. Seremonien skjedde i Ordenshuset Horlocks veg 66 i Trondheim. Det var en fin seremoni, avslappa og rolig, men verdig.

Norsk Odd Fellow Akademi (NOFA) Trøndelag består av søstre og brødre fra begge Trøndelagsfylkene, og de fire DSSene fra distrikt 6 Trøndelag og distrikt 17 Nord-Trøndelag inviterte til den høgtidlige handlinga. Og de fleste akademimedlemmene fra de to distrikta møtte opp.

Arbeidet med å få til et regionalt akademi for Trøndelag er ikke gammelt. Det vart satt i gang våren 2015, så i dette tilfellet var det ikke langt fra tanke til handling. Etter søknad fra de to distriktene godkjente Rådet i Norsk Odd Fellow Akademi 20. november 2015 at det skulle opprettes et regionalt akademi for Trøndelag.

Forberedelsene måtte deretter bli mer konkrete omkring oppgaver og personer. Et møte på Levanger 23. november 2015 står sentralt i den sammenhengen. Der fortalte Storrepresentant Lasse Hegge om det forberedende arbeidet. Han gikk også gjennom forslaget til statutter og arbeidsoppgaver for et framtidig NOFA

Trøndelag. Her vart det noe diskusjon men forslaget vart vedtatt med mindre forandringar.

De fire DSSene hadde nominert fem personer til råd/styre for et regionalt akademi. Her kom det ingen diskusjon, som vanlig var det ingen kamp om stillinger og oppgaver.

Etter møtet på Levanger kunne så forberedelsene til møtet for institusjon fortsette på detaljplan. Dreieboka har emner som leie av lokaler, påmelding, mat og drikke, lyd og lys, antrekk osv. Medlemmene i Trondheim gjorde en fin innsats med å få alt dette på plass, de fikk også til at det var svært små utgifter ved arrangementet.

Psykiater Morten Setsaas holdt foredrag om «Etikk i hverdagen» etter institusjonen. Det var en fin gjennomgang av et sentralt emne for logemedlemmer. Så både emne og framføring vart svært godt mottatt.

Logesøstre og -brødre møtes sjelden uten mat og drikke, slik var det også ved institusjonen. Dagen vart avslutta med et godt måltid, og nå kunne alle prate, ikke bare høre og se på andre. Før heimturen kunne ca. 70 deltakere også nyte effektiv servering og trivelig ledelse ved bordet. Alt i alt: En god dag.

Tekst: Eks OM Olav Skevik,
Sekr NOFA Trøndelag

GLEDEN VED Å GI!

Avære med i en organisasjon som Odd Fellow er fantastisk fint, det gir så mye tilbake både innen nettverk, vennskap og engasjement. Å engasjere seg i frivillig arbeid er både en meningsfull og berikende opplevelse. Vi opplever at flere søker den dypereliggende opplevelsen av å gjøre noe meningsfullt, og vi ser at gleden ved å gi er på vei tilbake.

Tenk bare å få være med på landssakene våre og utdeling av midler til forskning fra våre medisinske fond.

Ordenen i Norge har blant annet vært med å hjelpe døve barn frem til en menneskeverdig tilværelse, tatt opp hjelpen til MS-rammede mennesker, og har både på landsbasis og lokalt bidratt på en prisverdig måte for å hjelpe til på områder hvor det er behov for hjelp.

To flotte redningskøyter har vi også vært med på å gi – Odd Fellow og Odd Fellow II. Mange har de reddet når de var i drift rundt vår kyst - både av menneskeliv, berging av fartøyer og gitt assistanse.

Alle enheter innen Odd Fellow Ordenen deltar også i humanitært arbeide i verden, bl.a. til motarbeidelse av folkesykdommer, hungersnød og ulykker.

I disse dager flytter barn inn i barnebyen i Ngabu, Malawi som vi Odd Fellows har vært med å bygge sammen med SOS Barnebyer. Tenk at vi har fått gjøre noe for å hjelpe barn til et mer verdig liv. De får trygghet og sikkerhet, blir tatt vare på, får mat, klær, utdanning – og ikke å forglemme – de får kjærlighet!

Men før vi går til den offisielle åpningen i august har vi en lang, lys og deilig sommer foran oss.

Tenk å våkne hver morgen med et smil i ansiktet;

Å møte dagen med ærefrykt for mulighetene den inneholder;

Å møte arbeidsoppgavene med et rent sinn,

Å ha klart for seg, selv de små tingene, det egentlige målet man arbeider mot;

Å møte mennesker med latter og kjærlighet i hjertet;

Å være vennlig, snill og høflig dagen lang,

Å gå natten i møte med en tretthet som tigger om å få sove og gleden som kommer av å ha gjort en god jobb.

Er det ikke slik vi ønsker våre dager skal være ?

I skrivende stund er jeg akkurat kommet hjem etter noen flotte solfylte dager sammen med glade og entusiastiske Odd Fellow sangere. Den 13. sangfestival hvor festivalarrangør denne gangen var Telemark Odd Fellowkor. 12

Deputert Stor Sire Toril Grundtvig Skougaard

Foto: Arne Glomdal

sangkor fra hele landet stilte. En fantastisk konsert ble fremført i Dovregubbens Hall i Ibsenhuset, Skien. Dørene var åpne for alle.

Der var det flere enn meg som nøt sangen og musikken. Hva gir ikke sang og musikk ?

- **Gode opplevelser og følelsesmessige høydepunkter**
- **Fellesskap og sosiale kontakter**
- **Mening og sammenheng i livet**

Vi vet også at en takk, et vennlig ord, et smil kan lyse opp hele dagen.

«Har du sagt takk til noen i dag og gitt et smil?»

Vi Odd Fellows må vise hvert enkelt menneske at det er behov for det og at det trengs for at vi alle skal få en god dag.

*Hva du får, det skal du sprede
intet gjemme for deg selv.*

*Men i all din indre glede
bli en kjærlighetens elv.*

*La den som et solhav skinne
rundt omkring til hver især.*

Kast den ut for alle vinde.

Gi din varme til enhver.

Livet er vårt kun en gang.

Ønsker dere alle en riktig god og fin sommer !

Søsterlig hilsen i Vennskap, Kjærlighet og Sannhet

Toril Grundtvig Skougaard
Deputert Stor Sire

HVORFOR WILDEY, THOMAS?

Hvilke langsiktige tanker og planer lå i hodet på den 35-årige Thomas da han gikk i land i Baltimore 2. september 1817? Hva var grunnen til at han ville begynne et nytt liv i Amerika dit så mange av hans landsmenn hadde emigrert og fortsatt emigrerte?

Derfor han til det nye kontinentet fordi han ville etablere Odd Fellow Ordenen på ny grunn? Neppe, for da hadde han nok hatt med seg dokumenter fra Manchester Unity som berettiget ham til å gjøre dette.

Som svar på en henvendelse skriver Reference Librarian Francis P. O'Neil i Baltimore Historical Society at man der heller til at Thomas Wildey giftet seg i England kort tid før han emigrerte, men at ektefellen døde og at det var hovedgrunnen til at han søkte et nytt liv.

Min teori er at han hadde giftet seg 25. juli 1816 og møtte tragedien i desember da hustru Sarah døde i barselseng sammen med den nyfødte sønnen Thomas. Tynget av sorg besluttet han å legge det triste bak seg og søke lykken i Amerika.

Hvilke ferdigheter hadde Thomas som ville kunne gi ham noe å leve av i det nye landet? Situasjonen i Baltimore og for så vidt langs hele østkysten var den at engelskmenn var ganske forhatte på grunn av 1812-krigen. Ville amerikanerne ansette eller handle med ham, en engelskmann? Thomas innså nok at det var i første rekke var immigratene, og blant dem briter, som ville kunne bli kundene hans. Det kom store mengder briter til Baltimore hver uke, og de aller fleste dro vestover mot The Promised Land i prærievogner. De ville ha behov for solide vogner med kraftig fjæring og slitesterke vognakslinger. Og det var nettopp det Thomas var god på!

Eller som han selv uttrykte det i en annonse i Baltimore American Advertiser: «like god som noen i Amerika eller England, hvis ikke bedre!» Han hadde gjennom læretiden sin som «turner» hjemme i London fått med seg at vognmakeren Henry Wildey hadde skapt seg et stort navn og til og med fått Kongens patent på en selvsmyrende vognaksling som han garanterte levetiden på. Wildey-vogner var et begrep i London – kunne han utnytte det?

På en av mine turer til London ble jeg en dag stående i et lite antikvariat og bla et navneleksikon. Jeg leter etter Thomas - overalt og alltid - og slo opp på Wildey og fant til forundring ut at Wild, Wilde og Wildey var i realiteten samme ord og betød «den som kommer fra skogen», ikke ulikt norske navn som Skau, Skog, Schou og Skogen. Wild var avledet av det gammel-engelske ordet for skog weald (uttalt wild) og dessverre svært ofte brukt som slektsnavn under industrialiseringen da store mengder søkte inn til byene for arbeid.

Skulle arbeidsgiver registrere dem med etternavn, og de ikke hadde slektsnavn, brukte man ofte stedet der de kom fra eller yrket til far f eks. Taylor (skredder), Smith (smed) og Miller (møller) eller fars navn: Johnson, Jameson og Wilson. Jeg skriver dessverre fordi å søke etter en som heter Thomas Wild, ga meg utrolig mange treff etter hvert, og det ble en utfordring å verifisere funnene.

Jeg ble stående ganske lenge i dette antikvariatet og fundere. I alle år hadde jeg søkt i arkiver i England etter Thomas Wildey. Hva om han het Thomas Wild? Eller Thomas Wilde? Ville jeg da få treff på en som var født 15.01.1782? Det gjorde jeg – på Thomas Wild. Og det var enkemannen Thomas

Wild som 30. juli forlot Liverpool med kurs for Baltimore, kanskje med planene om å etablere seg som vognmaker i den nye hjembyen. Og hva om han skrev seg inn i ny-landet som Thomas Wildey? Ville han kunne nyte godt av det gode ryktet som Wildey-vognene hadde skapt seg i gamlelandet?

Så etter å ha ankommet Baltimore 2. september 1817 og skaffet seg et hus i på hjørnet av Gay og Front street med østers-restaurant i første etasje, går den foretaksomme og energiske unge engelskmannen på jakt etter et lokale til det kommende verkstedet sitt. I Gamlebyen finner han en nedlagt brennevinsdestilleringsfabrikk i James street. Denne maler han opp, trolig sammen med John Welch som var maler og som ble hans gode venn og senere første UM i Lodge Washington. Thomas utrustet lokalet til produksjon av vognakslinger og vognfjærer og eventuelle smie-arbeider, og 18. oktober 1818 setter han inn annonsen nedenfor i American and Commercial Advertiser, bare ett år etter at slo seg ned i byen. Det tilsier at det var planlagt ved utreise fra England.

Hva var det som gjorde at Thomas kunne være så overmodig at han annonserte at hans produkter var minst like gode som noen annens, om ikke bedre? På egne vegne var han en beskjeden person og likte å omtale seg selv som «smeden» - ikke akkurat en høystatus betegnelse på den tiden. Far til Thomas døde trolig i 1798, snaue to år etter at han tok sønnen i lære – «apprentice». Kan det tenkes at Henry Wildey som på den tiden vunnet ry som «coachmaker», tok Thomas i lære, og at Thomas der lærte hvordan man skulle lage «verdens beste» axletrees og double boxes?

Hvis vi sammenligner ordlyden i Henry Wildeys annonse i The Times med formuleringene til Thomas, er det nærliggende å tenke seg hvor forbildet ligger.

Så det er min teori at Thomas Wild bevisst valgte å endre etternavnet sitt til Thomas Wildey da han ble registrert som immigrant 2. september 1817, bl a som «branding» overfor mulige kunder fra Storbritannia. En annen teori kan selvfølgelig være at immigrasjons-offiseren hørte feil på to navn som er ganske like, Wilde og Wildey, og følgelig skrev feil i protokollen.

Men uansett – Wildey-navnet ble verdenskjent for kvalitet og ble verdibærende i generasjoner langt ut over kretsen av «coachmakers»!

Kildestudier og tekst: Dag Virik

Fakta om Ordenen

- Den første Odd Fellow loge i vår Ordensgren ble instituert 26. april 1819 i Baltimore i staten Maryland i USA. Den fikk navnet Lodge No: 1 Washington
- Den første Odd Fellow leir ble instituert 6. juli 1827 i Baltimore, USA. Den fikk navnet Encampment No: 1 Jerusalem
- Vår Ordensgren kom først til Tyskland i 1870
- Vår Ordensgren kom til Danmark i 1878
- Den første norske Odd Fellow loge, nr. 1 Noreg, ble instituert i Stavanger 26. april 1898
- Den første norske Rebekkaloge, nr. 1 Sct.a Sunniva ble instituert i Kristiania 28. mai 1909
- Den første norske Odd Fellow leir, nr. 1 Norge, ble instituert i Kristiania 3. november 1919
- Den Norske Storloge ble instituert i Kristiania 7. august 1920
- Det Norske Rebekkaråd ble instituert i 1933 og fungerte frem til 2001
- Den første norske Rebekkalog, nr. 1 Oslo, ble instituert i Oslo 26. april 1980

Status

Odd Fellow Ordenen i Norge har pr juni 2016:

- 155 Odd Fellow loger
- 132 Rebekkaloger
- 28 Odd Fellow leire
- 26 Rebekkalogere
- 11 839 Odd Fellow brødre
- 10 678 Rebekkasøstre
- Totalt 22 517

Ordensquiz

15 spørsmål

1. Var Thomas Wildey tilknyttet noen annen Orden enn Odd Fellow Ordenen?
2. Når skjedde bruddet mellom vår Orden og Manchester Unity?
3. Når ble leirinstitusjonen for patriarker opprettet i USA?
4. Hva heter den femte norske Stor Sire?
5. Når ble den første Rebekkalog instituert i Norge?
6. Når kom Odd Fellow Ordenen til Sverige?
7. Når kom Odd Fellow Ordenen til Finland?
8. Når og hvor kom den første Odd Fellow loge utenfor Kristiania og hva heter den?
9. Når og hvor kom den første Rebekkalog utenfor Kristiania og hva heter den?
10. Hva heter den siste Rebekkalog som er instituert i Norge?
11. Hva heter bror Deputert Stor Sire i Norge?
12. Hvem var Stor Sire i Norge under den andre Verdenskrig?
13. Når – årstall og dato – feirer vår gren sitt 200-årsjubileum?
14. Hvor mange Odd Fellow jurisdiksjoner er tilsluttet Den Europeiske Storloge?
15. I hvilket land utenom Danmark har Den Danske Storloge også ansvar for loger og klubber?

- SVAR:
1. Ja, Druidordenen som han også var leder for i USA.
 2. 1842.
 3. 6. juli 1927.
 4. Olaf Hallan, Stor Sire fra 1950 til 1957.
 5. Rebekkalog nr. 1 ble instituert i Oslo 26. april 1980.
 6. 1884.
 7. 1925.
 8. Odd Fellow loge nr. 5 Vesterlen i Stavanger, instituert 21. januar 1918.
 9. Rebekkalog nr. 3 Vaar i Stavanger, instituert 5. februar 1921.
 10. Rebekkalog nr. 132 Dronning Sophie, instituert 21. november 2015 i Kongsvinger.
 11. Geir Småvik.
 12. Johan Middelhon, Stor Sire fra 1936 til 1949.
 13. 26. april 2019.
 14. Ni. Tyskland, Sveits, Nederland/Belgia, Danmark, Sverige, Island, Norge, Finland og Polen.
 15. Spania.

ODD FELLOW TOR

BRANSJE/FIRMA	KONTAKTPERSON	TELEFON	E-POST	POSTNUMMER
ADVOKATER Advokatfirma Kvale DA	Jan-Erik Grundtvig Sverre	22 47 97 60	www.kvale.no	0122 OSLO
ANLEGGSGARTNERMESTER Håkon Bjørndal	Håkon Bjørndal	977 92 177	haakon@bjorndal.com	5525 HAUGESUND
BEGRAVELSESBYRÅ Odd Abbedissen Begravelsesbyrå	Odd Abbedissen	55 15 40 90		5147 FYLLINGSDALEN
BILGUMMI Western Bilgummi AS	Kjell Western	32 22 74 00		3400 LIER
BILSALG Nymo Bil AS	Kjell Nymo	75 50 79 00	post@nymobil.no	8041 BODØ
BRANNSIKRING Firesafe AS	Hege Therese Grønhaug	47 09 110	www.firesafe.no	0605 OSLO
BRANNUTSTYR Braco AS	Einar Glenthøj	32 22 66 70		3420 LIERSKOGEN
BUSSTRANSPORT/REISEARRANGØR Turistbussen Ålesund	Geir Gjerde	70 14 33 16	geir@turistbussen.no	www.turistbussen.no
EIENDOMSMEGLING Boli a/s	Odd Bjørn Hofstad	928 06 490	obh@boli.no	7715 STEINKJER
FERIE OG FRITID Drømmeboliger i Spania til leie	Terje Olsen	911 08 100	www.casa-as.no	1617 FREDRIKSTAD
FLIS/MUR/GRAVING/TØMMER/NATURSTEIN/BETONGARBEID A. Helgeland Betong AS	Audun Helgeland	907 87 001	post@ahelgeland.no	5525 HAUGESUND
GLASSMESTERE Mandal Glasservice as	Einar Rafoshei-Klev	38 26 16 21		4516 MANDAL
GRAFISK ARBEID Njord Kompetanse	Jon Esben Johnsen	948 71 810		1344 HASLUM
HOTELL Bardu Hotell	Patricia Sørensen	77 18 59 40		9365 BARDU
HYBLER/LEILIGHETER Mosjøen Hotell AS	Bård Bergrem	75 17 11 55		8651 MOSJØEN
KRANER OG LØFTEUTSTYR A/S Stortingsgt 28	Ole Fjelldal	22 01 20 40		0161 OSLO
MALERMESTER Munck Cranes A/S	Ola Skrondal	915 99 605	ola.skrondal@munck-cranes.no	
MURMESTER Velde s Malerservice og Fargehandel	Jan Erik Lima Velde	909 67 115	janerik@veldes.no	4276 VEDAVÅGEN
REGNSKAP Hedmark Murmesterforretning A/S	Einar H. Hernes	62 81 49 23		2212 KONGSVINGER
REISEBYRÅ Administrasjon og Datatenester AS	Tor-Petter Stensland	53 65 19 20		5750 ODDA
RENSERI/VASKERI Oppland Arrangement AS	Anders Lunde	61 12 06 00	post@opplarr.no	2890 ETNEDAL
RØRLEGGER/VÅRMEPUMPER Marthes Renseri Trøndelag	Sivert Lian Opdahl	406 01 020	www.marthes.no	7000 TRONDHEIM/7500 STJØRDAL
SNEKKER Porsgrunn Rørleggerforretning A/S	Jens-Petter Engh	35 93 09 00		3917 PORSGRUNN
TINDELAND RØR – AUT. RØRLEGGER Tindelands Rør – Aut. Rørlegger	Arne W. Tindelands	971 81 350		5500 HAUGESUND
STØRRE RØRLEGGING Rørlegger Geir Sirnes AS	Christian Sirnes	52 80 60 70	firmapost@geir-sirnes.no	5525 HAUGESUND
STØRRE RØRLEGGING Jøndal & Hoff A/S	Jan Jøndal	67 98 05 20		1472 FJELLHAMAR
STØRRE RØRLEGGING Storkjøkkenservice a/s	Kjell Bjørnar Wennevik	934 62 550	kjell@storkjokken-service.no	7725 STEINKJER
TANNLEGE Tannlege MNTF Kristian Lunde	Kristian Lunde	22 83 05 10	www.tannlegelunde.com	0161 OSLO
TEKNISK GUMMI OG TRANSPORTBAND Industriegummi	Kristian Hausken	52 83 80 95	gummihausken@gmail.com	4260 TORVASTAD
TRAFIKKSKOLE Gerds Trafikkskole a/s	Gerd Johnsen	51 89 31 90	gerd@gerds.no	4013 STAVANGER
TRYKKERI Andersen Trafikkskole	Freddy Andersen	901 01 645		5516 HAUGESUND
TRYKKERI Nils Sund Boktrykkeri A/S	Kjell Selvaag	52 70 33 70		5500 HAUGESUND

TORGET

ANNONSERING • ADRESSEFORANDRINGER •
OPPSIGELSER • ENDREDE PERSONDATA OSV. •

HENVENDELSE TORILL.SOLLI@ODDFELLOW.NO

BRANSJE/FIRMA
UR/KLOKKER

Lervik Ur AS

KONTAKTPERSON

Knut J. Lervik

TELEFON

52 70 03 50

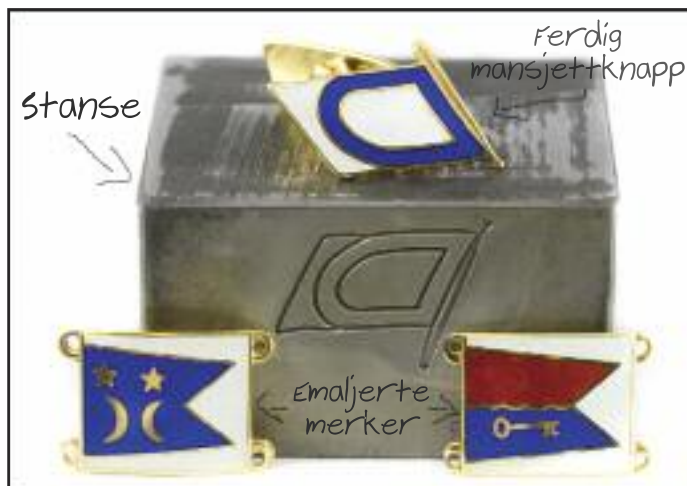
E-POST

post@lervikur.no

POSTNUMMER

5528 HAUGESUND

*De Tre Kjedeledd
har ledig plass for nye annonsører!*

Opro Produkter AS kan lage merker av det meste: en skisse, en loge eller et bilde. Vi hjelper firmaer og andre aktører frem til en tilfredsstillende løsning. Så snart en stanse har blitt laget, står kunden fritt til å lage hva de vil: pins, mansjettknapper, anheng, skjorteknapper og så videre. Vi produserer det meste av Insignier til Odd Fellow Ordenen, og pleier et nært samarbeid med Odd Fellow Utstyr.

Ta kontakt for mer informasjon!

TRENGER DU NY LIVKJOLE? ELLER NYTT LOGEANTREKK?

Gjennom en av Europas ledende produsenter av livkjoler tilbyr vi et kvalitetsprodukt basert på de beste tilgjengelige materialer i 50 % ull og 50 % polyester. Vi leverer i str. 46, 48, 50, 52, 54, 56 og 58. Livkjolen leveres med sort vest og benklær til kun kr **2.490,-** + porto og oppkravsgebyr. **Full bytte og returret.**

Bestill på: 24 timers ordrettelefon: 62 52 86 66
E-post: post@livkjole.no
Adresse: Livkjole.no, Postboks 6, 2301 HAMAR
www.livkjole.no

Livkjole.no drives og eies av TLC. © 2008-2016. TLC All rights reserved. TLC, Postboks 6, 2301 HAMAR

LIVKJOLE.NO
KVALITET TIL PRISBEVISSTE KUNDER

Artikler fra

ODD FELLOW UTSTYR

Art. nr. 11088
Gilde kuvertkaraffel
(4 stk. i pakken)
Kr. 720,-

Art. nr. 11006
Stearinlys
m/kjedeledd
i rødt,
høyde 10 cm
Kr. 35,-

Art. nr. 11003
Regaliefutteral br.
Art. nr 11004
Regaliefutteral str.
Kr. 295,-

Art. nr. 11025
Rødt slips i silke
m/kjedeledd
Kr. 150,-

Art. nr. 11085
Pashmina-sjal i ull/silke
m/kjedeledd
Kr 525,-

Art. nr. 11081
Handlenett
sort m/logo
Kr 100,-
Art. nr 11102
m/glidelås
Kr 120,-

44
48

BESTILLINGSLISTE FOR ODD FELLOW UTSTYR:

Det tas forbehold om prisendringer. Ved bestillinger under kr 100,- tillegges et gebyr på 30,-. Porto tillegges.

Art. nr.	Betegnelse	Antall	Pris
10173	Flaggstang for bordflagg/vimpel	155,-
10176	Båtflagg/gjesteflagg	90,-
10177	Båtvimpel	90,-
11003	Regaliefutteral br.	295,-
11003	Regaliefutteral str	295,-
11006	Lys m/kjedeledd i rødt høyde 10 cm	35,-
11019	Memento Mori	4110,-
11002	Regalieveske i kunstskinn	475,-
11010	Odd Fellow Historie Bind I	315,-
11020	Slipsnål sølv m/kjedeledd rød emalje	530,-
11025	Rødt slips i silke m/kjedeledd	150,-
11026	Sort slips i silke m/kjedeledd	150,-
11027	Hvit sløyfe Pique	155,-
11030	Slipslenke m/gull kjedeledd	1 325,-
11032	Mansjettknapper forgylt, hvit emalje m/kjedeledd	920,-
11033	Skjorteknapper for livkjole forgylt, hvit emalje m/kjedeledd	890,-
11035	Jakkemerke i gull, liten størrelse	560,-
11036	Jakkemerke sølv/forgylt	200,-
11037	Belte i skinn m/kjedeledd på spennen	435,-
11038	Slipsklype	200,-
11039	Slipsnål sølv/emalje	570,-
11041	Rebakkafigur i glass	535,-
11042	Tresokkel til Rebakkafigur	50,-
11050	Rebakkering gull m/emalje	2 325,-
11051	Lenkering for brødre (oppgi ringmål:)	2 415,-
11052	Lenkering for søstre (oppgi ringmål:)	1 700,-
For ringer er det ca. 4 ukers leveringstid			
11058	Hansker i skinn, hvite, str. 6 1/2, 7, 7 1/2, 8, 9, 9 1/2, 10 (str.)	225,-
11059	Hansker i skinn, hvite, herre, geiteskinn	275,-
11062	Hvite vanter, crepe, dame, one size	98,-
11063	Vanter crepé, hvite, herre	158,-
11065	Julekort m/konvolutter, pakke á 15 stk.	88,-
11066	Livkjoleskjorte, (str.)	675,-
11067	Hvit skjorte, (str.)	395,-
For skjorter kan det være opptil 8 ukers leveringstid			
11068	Paraply herre, sort m/kjedeledd	100,-
11069	Paraply dame, sort m/kjedeledd	100,-
11081	Handlenett m/kjedeledd	100,-
11082	PC skulderveske m/kjedeledd i rødt	390,-
11084	Veskeholder m/kjedeledd	50,-
11085	Pashmina-sjal i ull/silke	525,-
11088	Gilde kuvertkaraffel 4-pk m/kjedeledd inngravert	720,-
11089	Kjedeleddnål m/stener	175,-
11092	Utredning om logesalen	25,-
11093	Utredning om leiren	25,-
11094	Odd Fellow Akademiets Årbok, alle årganger	50,-
11100	Sanger og tekster av Oddmund Reppe	150,-
11102	Handlenett m/kjedeledd og glidelås	120,-
11103	Bosweel livkjoleskjorte, (str.)	800,-
11110	Manchester Unity historiebok	150,-

Navn:
 Adresse:
 Postnr.:
 Telefon dagtid.:

ODD FELLOW UTSTYR

Stortingsgaten 28
 0161 OSLO
 Tlf.: 22 83 92 50
 E-post: of.utstyr@oddfellow.no

KJÆRE LESER...

Vår Orden er en verdibærer. Jeg tror at mange verdier er synlige i vårt daglige liv. Når jeg leser et par av dagsavisene jeg tar en titt på, har jeg et inntrykk av at det i disse avisene stort sett er to verdier som teller, nemlig utseende og penger. Høy kjendisfaktor og feit lommebok gir deg ganske fort spalteplass. De verdiene Odd Fellow Ordenen gjerne snakker om er derimot ganske fraværende i disse mediene.

Slike medieverdivalg påvirker oss som samfunn. Å få kjedisstatus synes for mange å være et sterkt ettertraktet gode. Å oppnå en materiell rikdom langt utenfor det du trenger, synes å være enda mer ettertraktet. Når mulige Lottogevinsten stiger til mangfoldige millioner, øker omsetningen i Norsk Tipping.

Hvis du tar en prat på gaten, i en forretning eller i en heis, og stiller spørsmålet: «Er det noe vits i å arbeide på deg selv slik at du bli et bedre menneske?» kan din samtalepartner komme til å se på deg med noe undring.

Det kan til og med hende at du får et spørsmål tilbake:

«Kan jeg bli rik eller berømt med å bli et bedre menneske da?»

Sannsynligvis er svaret på et slikt spørsmål: «Nei».

Jeg var nettopp i St. Petersburg og ble vist rundt av en utmerket guide. Da vi kom inn i den voldsomme og praktfulle Isakskatedralen, kom samtalen inn på dette med engler. Guiden fortalte meg at i ortodoks tradisjon tenker man seg at du har en engel på hver skulder. Engelen på høyre skulder er en god engel som forteller deg det gode du skal gjøre. Engelen på den venstre skulder forteller deg derimot det onde du kan gjøre. Hva du gjør, er ditt eget valg. Da kommer det an på hvilken engel du lytter til.

Slike parallellhistorier er det mange av.

Henrik Wergeland talte om sin genius.

Filosofen Sokrates snakket om sin daimonion.

Filmskaperen og dramaturgen Ingmar Bergmann snakket om sin inspirasjon.

I den indianske fortellertradisjon forteller bestefaren til sitt barnebarn at vi alle har to ulver inne i oss, en god og en ond. På barnebarnets spørsmål til den gamle bestefaren om hvilken av ulvene som vinner, svarer bestefaren lakonisk og riktig: «Den som du mater!»

Vi velger alle hvilke verdier vi vil omgi oss med.

Du kan selvfølgelig velge å strebe etter en kjendisstatus.

Foto:Arne Glomdal

Du kan strebe etter å ha langt mer av materiell rikdom enn du kan bruke.

Det du imidlertid ikke kan velge bort er daglig å velge mellom å gjøre det gode eller å gjøre det onde. Hvert eneste av våre handlingsvalg har et snev av dette dilemma. Å arbeide på seg selv for å bli bedre – eller verre – er en kontinuerlig prosess som varer hele livet ut.

Daglig mater du en av ulvene inne i deg.

Daglig lytter du til en av englene som sitter på hver av dine skuldre.

Jeg har flere ganger lest Oscar Wildes roman «The Picture of Dorian Grey».

Romanen forteller om en ung mann som hele livet gjør det onde. Men det synes ikke på ham selv, men derimot i et maleri som han gjemmer i et lukket rom for at ingen skal se det. Det er en rystende fortelling om et menneske som moralsk går til grunne, men tilsynelatende og offentlig lever det gloriøse liv i full offentlighet.

Har det en mening å bli et bedre menneske?

Spørsmålet står der til oss alle.

Og alle svarer vi i praksis på spørsmålet gjennom de handlingsvalg vi gjør.

ODD FELLOW ORDENEN I NORGE:

DEN NORSKE STORLOGE:

Stor Sire Morten Buan
storsire@oddfellow.no
Søster Deputert Stor Sire Toril Grundtvig Skougaard
strdepss@oddfellow.no
Bror Deputert Stor Sire Geir Småvik
brdepss@oddfellow.no
Søster Stor Sekretær Svanhild Sandem
strstorsekr@oddfellow.no
Bror Stor Sekretær Steinar Jansen
brstorsekr@oddfellow.no
Søster Stor Skattmester Vivi S. Uhre
strstorskm@oddfellow.no
Bror Stor Skattmester Paal Østmoe
brstorskm@oddfellow.no

KANSELLIET:

Kansellisekretær Helle Aandahl
Sekretær Torill Evjen Solli
Kansellimedarbeider Kjell Bakken
Sentralbord: 22 83 92 40
Odd Fellow Utstyr: 22 83 92 50
Epost: odd.fellow@oddfellow.no

DISTRIKTSLEDELSE REBEKKA DISTRIKTSRÅD:

Distrikt 1 Oslo, Akershus og Kongsvinger

DSS Hanne Marie Bukaasen
Mobil tlf 905 70 887

Distrikt 2 Sør-Rogaland

DSS Bjørn Haarr
Mobil tlf 913 22 503

Distrikt 3 Bergen og Hordaland

DSS Grethe Evelyn Isdahl
Mobil tlf 18 95 605

Distrikt 4 Sunnmøre

DSS Liv Tefre
Mobil tlf 913 50 997

Distrikt 5 Telemark

DSS Britt Margrethe Lund
Mobil tlf 995 67 847

Distrikt 6 Trøndelag

DSS Randi Marie Muri
Mobil tlf 930 51 070

Distrikt 7 Østfold

DSS Astrid Westheim
Mobil tlf 901 76 370

Distrikt 8 Vestfold

DSS Greta Gjerde Christiansen
Mobil tlf 986 95 969

Distrikt 9 Haalogaland

DSS Rut-Guri Langseth Nilsen
Mobil tlf 991 52 830

Distrikt 10 Hedmark og Oppland

(unntatt Kongsvinger)

DSS Bjørn Karin Hoel
Mobil tlf 412 33 369

Distrikt 11 Troms (unntatt Harstad)

DSS Kirsten Kari Melvik
Mobil tlf 901 60 908

Distrikt 12 Finnmark

DSS Agnes Margareth Henriksen
Mobil tlf 932 48 609

Distrikt 13 Salten

DSS Anne-Harriet Kvalheim
Mobil tlf 952 06 766

Distrikt 14 Vest-Agder

DSS Selle Marie Hornstvedt
Mobil tlf 915 52 780

Distrikt 15 Buskerud og Asker

DSS Asgerd Winge
Mobil tlf 975 26 995

Distrikt 17 Nord-Trøndelag

DSS Astri Kleven Sexe
Mobil tlf 977 17 390

Distrikt 18 Nordmøre og Romsdal

DSS Karin Marie Midthaug
Mobil tlf 913 79 313

Distrikt 19 Nord-Rogaland

DSS Marit Grinde
Mobil tlf 959 21 669

Distrikt 20 Helgeland

DSS Helga Vargdal
Mobil tlf 415 52 710

Distrikt 21 Oslo og omegn

DSS Kari Belgum
Mobil tlf 926 30 126

Distrikt 22 Aust-Agder

DSS Else Margareth Byholt
Mobil tlf 917 08 896

Distrikt 23 Smaalenene

DSS Unni Beate Bergsland
Mobil tlf 995 76 078

Distrikt 24 Lofoten og Vesterålen

DSS Lillian Kristensen
Mobil tlf 951 42 698

DISTRIKTSLEDELSE ODD FELLOW DISTRIKTSRÅD:

Distrikt 1 Oslo

DSS Espen Rud
Mobil tlf 924 05 020

Distrikt 2 Sør-Rogaland

DSS Ove Gloppen
Mobil tlf 917 32 690

Distrikt 3 Bergen og Hordaland

DSS Ove Kahrs Rasmussen
Mobil tlf 909 27 392

Distrikt 4 Sunnmøre

DSS Kristian Haugan
Mobil tlf 996 99 715

Distrikt 5 Telemark

DSS Helge Einar Djupvik
Mobil tlf 957 92 063

Distrikt 6 Trøndelag

DSS Terje Selbo
Mobil tlf 924 03 361

Distrikt 7 Østfold

DSS Jon Erik Holm
Mobil tlf 913 27 564

Distrikt 8 Vestfold

DSS Bjørnar Andreassen
Mobil tlf 932 44 440

Distrikt 9 Haalogaland

DSS Reidar Henningsen
Mobil tlf 958 18 023

Distrikt 10 Hedmark og Oppland

(unntatt Kongsvinger)

DSS Johnny Lund
Mobil tlf 906 34 252

Distrikt 11 Troms (unntatt Harstad)

DSS Leif Arne Larsen
Mobil tlf 900 66 262

Distrikt 12 Finnmark

DSS Jon Holien
Mobil tlf 415 50 266

Distrikt 13 Salten

DSS Magne Henry Pettersen
Mobil tlf 456 17 808

Distrikt 14 Vest-Agder

DSS Dag-Runar Pedersen
Mobil tlf 950 77 110

Distrikt 15 Buskerud og Asker

DSS Sverre A. Granheim
Mobil tlf 907 66 537

Distrikt 16 Sogn og Fjordane

DSS Leif Arne Midtbø
Mobil tlf 412 65 449

Distrikt 17 Nord-Trøndelag

DSS Odd Gunnar Nygård
Mobil tlf 909 17 887

Distrikt 18 Nordmøre og Romsdal

DSS Reidar Bjørn Halvorsen
Mobil tlf 911 66 106

Distrikt 19 Nord-Rogaland

DSS Arild Sirevaag
Mobil tlf 977 22 254

Distrikt 20 Helgeland

DSS Jan Olav Mellingen

Mobil tlf 996 96 851

Distrikt 21 Oslo og omegn

DSS Snorre Østlund
Mobil tlf 905 43973

Distrikt 22 Aust-Agder

DSS Åge Munch-Olsen
Mobil tlf 976 97 391

Distrikt 23 Smaalenene

DSS John Egil Haug
Mobil tlf 918 10 186

Distrikt 24 Lofoten og Vesterålen

DSS Torben Magne Knudsen
Mobil tlf 958 52 712

Distrikt 25 Kongsvinger og Romerike

DSS Knut Andreas Østbøll
Mobil tlf 911 76 351

INTERNETT:

www.oddfellow.no

WEBMASTER:

Kjell Bakken Mob.: 905 88 196
webmaster@oddfellow.no

Odd Fellow Museum og Bibliotek:

Omvisning i Museet eller et besøk i Biblioteket avtales med Stor Arkivar Knut Aslak Wickmann. Mobil: 911 53 714 eller storarkivar@oddfellow.no

NETTAVISEN:

Redaktør:

Erling Nordsjø Mob: 902 05 998
nettavisredaksjonen@oddfellow.no

UTENLANDSKE ODD FELLOW ADRESSER:

Hvis du skal reise til utlandet og vil besøke Odd Fellow virksomhet, gå du inn på oddfellow.no. Derfra klikker du deg inn på «Her er vi». Under denne fanen finner du «Grupper/Klubber». Der ligger de utenlandske adressene.

DE TRE **2**

KJEDELEDD **16**

ODD FELLOW ORDENENS MAGASIN • 94. ÅRGANG

R E D A K S J O N E N

Redaktør:
Kjell-Henrik Hendrichs
hendrichs@asker.online.no
Mob.: 900 34 882

Layout/Foto/Prepress:
Jon Esben Johnsen
j-esjohn@online.no
Mob.: 948 71 810

Redaksjonssekretær:
Knut Aslak Wickmann
wickmann@gmail.com
Mob.: 911 53 714

Annonser og andre henvendelser:
Torill Evjen Solli
torill.solli@oddfellow.no
Tlf.: 22 83 92 40

Opplag: 21 200 • Trykk: UnitedPress Poligrafija corporation, Latvia

B-BLAD
RETURADRESSE:
DE TRE KJEDELEDD
STORTINGSGATEN 28
0161 OSLO

Eftersendes ikke ved varig
adresseendring, men sendes
tilbake til senderen med opp-
lysninger om den nye adressen.

FAKKELEN

ET GAMMELT OG
TIL TIDER GLEMT SYMBOL

De første menneskene var helt prisgitt naturens lyskilder. Derfor sies det i poesien at «solen skal ikke stikke deg om dagen, ei heller månen om natten». Etter gresk mytologi var det Prometheus som stjal ilden fra gudene. Ilden tilhører egentlig gudene, og Zevs så med svært lite glede på at menneskene hadde fått ilden på en slik utilsiktet måte.

Hva gir ilden oss mennesker?

Ilden gir oss svært mange sider av vår sivilisasjon.

Den gir varme. Den gir muligheter for å lage mat som aldri noen hadde fått før. Og den gjorde det mulig for menneskene å ha en lyskilde som ikke var avhengig av det lyset som solen, månen og stjernene gav.

Bålet ble et viktig symbol på et samlingssted og et sted hvor maten kunne blir tilberedt.

Fakkelen ble den mobile lyskilde som menneskene kunne ta med seg når de skulle bevege seg i mørket og når de skulle orientere seg i huler og ganger. Selv de mørklagte labyrinter kan nå bli opplyst og fravristet sine hemmeligheter.

Som symbol vokser fakkelen frem som en livgiver og opplyser, som en moralsk veiviser som gir lys til de ellers dunkle kroker.

Men fakkelenes posisjon er ganske avgjørende.

Den oppreiste og flammende fakkelen er et livs- og illuminasjonssymbol.

Den sprer lys og varme.

Men en fakkelen kan også holdes opp ned. Da er den slukket. Den verken lyser eller varmer mer, og blir et symbol på død og kulde.

I tidligere tider var fakkelen et ganske mye brukt symbol i Odd Fellow Ordenen. Nå finner vi den stort sett igjen kun i Stor Sire Samuel Johnsons sanger hvor han maner til fellesskap og å «tenne en ild så mørket spredde seg.» Odd Fellow Ordenens logograder er jo en parafraze over bevegelsen «fra mørke til lys». Derfor er Samuel Johnsons fakkelenmetafor meget velplassert og treffende på det han sier i sangen.

Vi har også i vår Orden brukt den omsnudde fakkelen som dødsmetafor. På Greenmount Cemetery i Baltimore står gravstøtten over Ordenens grunnlegger, Thomas Wildey. Der er det på sidene av gravstøtten flere slukte fakler snudd opp ned i forholdet til sin lysende og levende funksjon. De forteller oss at den lysende fakkelen, Thomas Wildey, er død.

Prometheus stjeler ilden fra gudene.

